

Årsredovisning 2010

Bonn en
Hälsen

Spion
med
quad
Kjortgärningar
m. gläde

LINON

gä
Kärr
Fing

Sliter

En incroyabl
Scene 23

Andréa Chenier

en, med slappning
Björns
Lag

VD har ordet

Trots att 2010 inneburit ännu ett år av stram ekonomisk hållning har den konstnärliga verksamheten varit omfattande. Antalet föreställningar såväl som besökare har ökat. Gästspelet vid Savonlinna Opera Festival i finska Nyslott med Elektra och Figaros bröllop, fick ett starkt konstnärligt genomslag hos både press och publik och balettens gästspel i spanska Terrassa likaså. Såväl uruppförande av beställningsverk som en utökad föreställningsverksamhet för barn har genomförts och gett publiken en bred repertoar trots färre premiärer för både opera och balett. Dessutom har ett stort antal andra aktiviteter gjorts i anslutning till föreställningar eller som ett komplement till verksamheten i övrigt.

Tre digitala sändningar, två opera och en balett, har gjort Kungliga Operan (KO) tillgänglig på 58 orter i landet.

Unga på Operan har förutom sin omfattande dagliga produktion, gästspelat med ett flertal produktioner.

Ett samarbete med Hovet inför Kronprinsessans bröllop har gett intäkter och medial uppmärksamhet.

Arbetet med de frågor inom KOs verksamhet som kan kopplas till hållbarhet, såsom bland annat barn- och ungdomsverksamheten, arbetet med tillgänglighet, medarbetarfrågor och vårt miljöarbete fortgår och redovisning för arbetet inkluderas i år i årsredovisningen. Vi närmar oss slutet på den fyraåriga strategi för hållbarhetsarbetet som

lades fram år 2008 och ser idag att verksamheten väl har lyft fram de frågor som strategin omfattade. Under 2011 planerar vi för en ny period där arbetet med att integrera och förstärka hållbarhetsfrågorna i KOs verksamhet fortgår.

Uppdraget KO har fått från Kulturdepartementet att utreda nationalscenens uppdrag idag och för framtiden, kommer att redovisas under våren 2011. KO kommer att presentera strategier för samverkan såväl som en uppsamlade och utvecklande plattform för opera och balett.

Genom årets positiva resultat har KO kunnat stärka sitt egna kapital vilket krävs för de i framtiden ganska omfattande reoveringar som under 2010 uppskjutits och måste göras under de närmaste åren.

Då den nya pensionsreformen ännu inte fått sin lösning kommer det att krävas åtskilligt eget arbete för att täcka kostnader för karriärväxling för t.ex. dansare.

KO har ännu en gång visat på en kreativ och lojal organisation där arbetet för publiken är det centrala och där tillgänglighet skall känneteckna strategin om en opera och balett som ska nå så många som möjligt med en hög konstnärlig nivå. En stor utmaning för organisationen är att bli mer tillgänglig för hela landet genom turnéer och gästspel.

Birgitta Svendén

OPERA OCH BALLETT

Opera

Kungliga Hovkapellet, operasolister samt Kungliga Operans Kör, med kormästare Folke Alin och Christina Hörnell, har medverkat i opera-produktioner under 2010

Andrea Chénier

Musik UMBERTO GIORDANO
Text LUIGI ILLICA
Dirigent PIER GIORGIO MORANDI
Scenograf HARTMUT SCHÖRGHOFER
Kostym CORINNA CROME
Regi DMITRI BERTMAN

PREMIÄR 22 OKTOBER 2010
ANTAL FÖRESTÄLLNINGAR 14
ANTAL BESÖKARE 9 608

Barberaren i Sevilla

Musik GIOACCHINO ROSSINI
Text CESARE STERBINI efter
BEAUMARCHAIS
Dirigent PIER GIORGIO MORANDI
Scenograf och kostym PER A JONSSON
Regi KNUT HENDRIKSEN

ANTAL FÖRESTÄLLNINGAR 6
ANTAL BESÖKARE 5 003

Così fan tutte

Musik WOLFGANG AMADEUS
MOZART
Text LORENZO DA PONTE
Dirigent STEFAN KLINGELE
Kostym MARIA GEBER
Ljus ELLEN RUGE
Dramaturg STEFAN JOHANSSON

ANTAL FÖRESTÄLLNINGAR 4
ANTAL BESÖKARE 2 979

Elektra

Musik RICHARD STRAUSS
Text HUGO VON HOFMANNSTHAL
Dirigent PIER GIORGIO MORANDI/
PATRIK RINGBORG/RALF WEIKERT
Scenografi och kostym
BENTE LYKKE MÖLLER
Dramaturg STEFAN JOHANSSON
Regi STAFFAN VALDEMAR HOLM

ANTAL FÖRESTÄLLNINGAR 9
ANTAL BESÖKARE 8 298

PÅ STORA SCENEN OCH ROTUNDAN 2010

Falstaff

Musik GIUSEPPE VERDI
Text ARRIGO BOITO efter
SHAKE-SPEARE
Dirigent PIER GIORGIO MORANDI
Scenografi LENNART JIRLOW
Kostym ANN-MARGRET FYREGÅRD
Ljus HANS-ÅKE SJÖQUIST
Regi ANN-MARGRET PETERSSON

ANTAL FÖRESTÄLLNINGAR 11
ANTAL BESÖKARE 6 065

Macbeth

Musik GIUSEPPE VERDI
Text FRANCESCO MARIA PIAVE
efter SHAKESPEARE
Dirigent PIER GIORGIO MORANDI
Scenografi SAMPO PYHÄLÄ
Kostym MARJA UUSITALO
Ljus LINUS FELLBOM
Regi VILPO KILJUNEN

ANTAL FÖRESTÄLLNINGAR 5
ANTAL BESÖKARE 3 353

Figaros bröllop

Musik WOLFGANG AMADEUS
MOZART
Text LORENZO DA PONTE efter
BEAUMARCHAIS
Dirigent STEFAN KLINGELE
Scenografi och regi OLE ANDERS
TANDBERG
Ljus ELLEN RUGE
Dramaturg STEFAN JOHANSSON

PREMIÄR 27 MARS 2010
ANTAL FÖRESTÄLLNINGAR 21
ANTAL BESÖKARE 19 656

Norma

Musik VINCENZO BELLINI
Text FELICE ROMANI
Dirigent ANDREA LICATA
Scenografi och kostym
BRUNO SCHWENGL
Ljus MARTIN SÄFSTRÖM
Regi JAMES ROBINSON/
FREDRIK ANNBY

ANTAL FÖRESTÄLLNINGAR 3
ANTAL BESÖKARE 2 772

Gossen och kärleken till tre apelsiner

Musik LEIF HULTQUIST
Text SVEN WAGELIN-CHALLIS fritt
efter GOLDONI
Dockor, scenografi och kostym
EVA GRYT
Ljus LENNART PERSSON
Regi SVEN WAGELIN-CHALLIS

URPREMIÄR 6 MARS 2010
på Rotundan
ANTAL FÖRESTÄLLNINGAR 32
ANTAL BESÖKARE 3 721

Orphée

Musik CHRISTOPH WILLIBALD
GLUCK, Hector Berlioz version 1859
Text PIERRE LOUIS MOLINE efter
CALZABIGI
Dirigent SHI-YEON SUN
Scenografi och kostym
MARIE-LOUISE EKMAN
Ljus ERIK BERGLUND
Koreografassistent ANA LAGUNA
Regi och koreografi MATS EK

ANTAL FÖRESTÄLLNINGAR 10
ANTAL BESÖKARE 6 261

Läderlappen

Musik JOHANN STRAUSS D Y
Text CARL HAFFNER & RICHARD
GENÉE
Svensk text KAJENN & ANN-MARGRET
PETERSSON
Dirigent STEFAN SOLYOM/JOHANNES
GUSTAVSSON/STEFAN KLINGELE
Scenografi LARS ÖSTBERGH
Kostym ANN-MARGRET FYREGÅRD
Koreografi PETTER JACOBSSON
Ljus HANS-ÅKE SJÖQUIST
Regi ANN-MARGRET PETERSSON

PREMIÄR 30 JANUARI 2010
ANTAL FÖRESTÄLLNINGAR 29
ANTAL BESÖKARE 26 152

Rigoletto

Musik GIUSEPPE VERDI
Text FRANCESCO MARIA PIAVE
efter VICTOR HUGO
Dirigent TOBIAS RINGBORG
Scenografi JAN LUNDBERG
Kostym ANN-MARGRET FYREGÅRD
Ljus TORKEL BLOMKVIST
Koreografi PETTER JACOBSSON
Dramaturg STEFAN JOHANSSON
Regi HILDA HELLWIG

ANTAL FÖRESTÄLLNINGAR 11
ANTAL BESÖKARE 10 654

Tosca

Musik GIACOMO PUCCINI
Text GIUSEPPE GIACOSA
& LUIGI ILLICA
Dirigent DMITRI SLOBODENIOUK/
PIER GIORGIO MORANDI
Scenografi BJÖRN BRUSEWITZ
Kostym ANN-MARI ANTTILA
Ljus HANS-ÅKE SJÖQUIST
Regi KNUT HENDRIKSEN

ANTAL FÖRESTÄLLNINGAR 6
ANTAL BESÖKARE 4 758

Triumf och tragedi

Musik PAULA AF MALMBORG WARD
Text DANIEL BOYACIOGLU
Dirigent ANDREAS HANSON
Scenografi RICHARD ANDERSSON
Kostym MICHAEL GLAS
Ljus NINA MYLLY
Mask VIKI TODOROVIC
Dramaturg STEFAN JOHANSSON
Regi MÅRTEN FORSLUND

URPREMIÄR 15 OKTOBER 2010
på Rotundan
ANTAL FÖRESTÄLLNINGAR 10
ANTAL BESÖKARE 965

Wozzeck

Musik ALBAN BERG
Text Tonsättaren efter BÜCHNER
Dirigent ANDREAS STOEHRE
Scenografi och kostym ANDREAS
REINHARDT
Ljus TORKEL BLOMKVIST
Regi GÖTZ FRIEDRICH
Scenisk instudering IRENE FRYKHOLM

ANTAL FÖRESTÄLLNINGAR 4
ANTAL BESÖKARE 2 371

Xerxes

Musik GEORG FRIEDRICH HÄNDEL
Text Anonym efter STAMPIGLIA &
MINATO
Dirigent ANDREAS STOEHRE
Scenografi och kostym ROBERT
INNES HOPKINS
Ljus LINUS FELLBOM
Regi DANIEL SLATER

ANTAL FÖRESTÄLLNINGAR 7
ANTAL BESÖKARE 3 791

Balett

Kungliga Baletten och Kungliga
Hovkapellet samt elever från
Kgl Svenska Balettskolan har med-
verkat i produktioner under 2010

Balettgala

Med internationella gäster
Dirigent DAVID HEUSEL
Ljus MARTIN SÄFSTRÖM
Konstnärlig samordning MARC
RIBAUD

ANTAL FÖRESTÄLLNINGAR 1
ANTAL BESÖKARE 959

Bolero, Les Noces, Våroffer

Bolero
Koreografi THIERRY MALANDAIN
Musik MAURICE RAVEL
Iscensättning FRANCOISE DUBOC
Scenografi och kostym
JORGE GALLARDO
Ljus JEAN-CLAUDE ASQUIÉ

Les Noces

Koreografi ANGELIN PRELJOCAJ
Musik IGOR STRAVINSKIJ
Kostym CAROLINE ANTESKI &
ANNICK GONCALVES
Ljus JACQUES CHATELET

Nötknäpparen

Koreografi och iscensättning
PÅR ISBERG
Musik PJOTR TAJKOVSKIJ
Libretto PÅR ISBERG och ERIK
NÅSLUND fritt efter ELSA BESKOW
och E T A HOFFMANN
Dirigent DAVID H HEUSEL
Scenografi BO-RUBEN HEDWALL
Kostym ANN-MARI ANTTILA
Ljus TORKEL BLOMKVIST

ANTAL FÖRESTÄLLNINGAR 13
ANTAL BESÖKARE 13 801

Våroffer

Koreografi MAURICE BÉJART
Musik IGOR STRAVINSKIJ
Iscensättning KYRA KHARKEVITSCH
& MICHEL GASCARD
Scenografi, ljus och kostym
JOHN VAN DER HEYDEN

PREMIÄR 23 APRIL 2010
ANTAL FÖRESTÄLLNINGAR 18
ANTAL BESÖKARE 12 801

Onegin

Koreografi JOHN CRANKO efter
PUSJKIN
Dirigent YI ZHANG
Iscensättning AGNETA STJERNLÖF-
VALCU
Musik PJOTR TAJKOVSKIJ
arrangerad och instrumenterad av
KURT-HEINZ STOLZE
Scenografi och kostym
JÜRGEN ROSE
Ljus BJÖRN NILSSON

ANTAL FÖRESTÄLLNINGAR 11
ANTAL BESÖKARE 6 863

Coppelia

Koreografi MARC RIBAUD
Musik LÉO DELIBES
Dirigent PHILIPPE BÉRAN
Koreografassistent SANDRINE
DESHAIE
Scenografi och kostym
DIRK HOFACKER
Ljus JACQUES CHATELET

ANTAL FÖRESTÄLLNINGAR 8
ANTAL BESÖKARE 5 109

Romeo och Julia

Koreografi SIR KENNETH MAC-
MILLAN efter SHAKESPEARE
Musik SERGEJ PROKOFJEV
Dirigent GRAHAM BOND
Scenografi och kostym
NICHOLAS GEORGIADIS
Ljus JOHN B READ

ANTAL FÖRESTÄLLNINGAR 10
ANTAL BESÖKARE 7 902

Manon

Koreografi KENNETH MACMILLAN
Musik JULES MASSENET
Dirigent GRAHAM BOND
Scenografi och kostym
NICHOLAS GEORGIADIS
Ljus HANS-ÅKE SJÖQUIST

ANTAL FÖRESTÄLLNINGAR 10
ANTAL BESÖKARE 6 646

Svansjön

Koreografi och iscensättning NATALIA
CONUS efter PETIPA/IVANOV
Musik PJOTR TAJKOVSKIJ
Libretto V BEGITJEV & V GELTSEV
Dirigent PHILIPPE BÉRAN
Scenbilder HENRY BARDON
Kostym DAVID WALKER

ANTAL FÖRESTÄLLNINGAR 10
ANTAL BESÖKARE 9 544

Förvaltningsberättelse

Verksamheten under 2010 har präglats dels av att bytet av teatermaskineriet avbröts och att den planerade stängningen av operahuset därför inte blev av, dels av att Kungliga Operan AB (KO) under 2010 haft en ansträngd ekonomi och en verksamhet med sparbetning. Anledningen till att arbetet med bytet av teatermaskineriet avbröts var att det stod klart att kostnaderna väsentligen översteg det som budgeterats och tilldelats projektet. I stället för ett byte av teatermaskineriet planeras nu en renovering av det befintliga teatermaskineriet.

Trots de nämnda svårigheterna blev 2010 ett framgångsrikt år för KO med ett högre antal besökare än på senare år, fler antal föreställningar än året innan, flera stora publikframgångar samt en hög genomsnittlig beläggning. Även KO:s barn- och ungdomsverksamhet nådde ut till ett större antal barn än tidigare.

Föreställningsverksamheten

Repertoar

Repertoaren bestod av två uruppföranden på Rotundan, fyra premiärer, sex nypremiärer samt tolv repriser. Av tabell sid. 10-13 framgår den breda variationen i KO:s repertoar under 2010.

KO hade under 2010 flera stora publik- och kritikerframgångar vad gäller både opera och balett. Vårens operapremiärer, *Läderlappen* och *Figaros bröllop*, drog en stor och entusiastisk publik. Tillsammans med *Elektra* gästspelades *Figaros bröllop* vid Savonlinna Opera Festival i finska Nyslott, båda med stor framgång såväl hos publik som bland kritiker.

Höstens stora operapremiär var *Andrea Chénier*, rollbesatt med både svenska och utländska internationella gästsolister i ledande roller och med kostymer där KO:s ateljéer visade prov på hantverksskicklighet av yppersta klass.

Balettrippeln med tre moderna klassiker – *Bolero*, *Les Noces*, *Våroffer* – blev en framgång med goda besöksiffror. Även repriserna rönt stor uppmärksamhet och drog en stor publik – särskilt baletterna *Nötknäpparen*, *Svansjön* och *Romeo och Julia* samt operorna *Elektra*, *Rigoletto* och *Norma*.

Totalt sågs KO:s föreställningar (barn- och ungdomsverksamheten ej inräknad) av drygt 204 000 personer under 2010, vilket innebär en ökning med cirka 10 000 besökare jämfört med 2009.

Samarbeten

Samarbeten med andra konstarter och producenter av scenkonst är ett viktigt sätt att bredda repertoaren och utveckla konsten. Under 2010 beställde och iscensatte KO tillsammans med dockteatern Tittut, dockoperan *Gossen och kärleken till tre apelsiner*. KO har under 2010 i ökad omfattning samar-

A close-up, profile view of a man with glasses and a beard playing a trumpet. He is wearing a dark suit jacket. The background is a grand, ornate theater with a high, vaulted ceiling featuring intricate architectural details and warm, golden lighting. The scene is dimly lit, focusing on the musician and his instrument.

Kungliga Operan AB (KO) är Sveriges nationalscen för opera och balett; grundad 1773 och med det nuvarande operahuset invigt 1898. KO är ett helägt statligt aktiebolag, med säte i Stockholm, som återskildrar till regeringen i enlighet med regeringsbeslut (regleringsbrev).

Karin Forslind i föreställningen
Gustav III:s döttrar

betat med andra producenter av scenkonst, bl.a. med Stockholms Parkteater med två olika program (opera respektive balett) i Vitabergsparken samt med Kulturhuset i Ytterjärna gällande ovan nämnda dockopera *Gossen och kärleken till tre apelsiner*. KO:s barn- och ungdomsverksamhet har dessutom samproducerat föreställningar som spelats vid Scenkonstbienen i Lund, Ystads Operafestival och vid Ljusterö Operafestival.

I samband med LOVE 2010 gjordes föreställningar i samarbete med Stockholms Kulturförvaltning. KO genomförde också ett antal aktiviteter och evenemang under den s.k. Kulturnatten (Stockholms kulturfestival) i samarbete med Stockholms Kulturförvaltning.

Utveckling

En viktig del i KO:s uppdrag att bidra till utvecklingen av opera- och balettkonsten är att beställa nya verk av svenska upphovsmän. Under 2010 beställdes två musikdramatiska verk, *Dracula*, text av Kristian Benkö och Claes-Peter Hellwig, musik av Victoria Borisova-Ollas samt *Tristessa*, text av Torbjörn Elensky, musik av Jonas Bohlin och videoinstallationer m.m. av Ann-Sofi Sidén.

Under 2010 uruppfördes två beställda musikdramatiska verk på Rotundan, *Triumf och Tragedi*, text av Daniel Boyacioglu, musik av Paula af Malmborg Ward och den nyss nämnda dockoperan *Gossen och kärleken till tre apelsiner*, text av Sven Wagelin-Challis och musik av Leif Hultquist. Antalet uruppföranden ligger i nivå med tidigare år (ett verk 2009 och två verk 2008).

För att vara med och leda utvecklingen har KO medverkat i möten med andra svenska scenkonstinstitutioner som resulterat i ett utredningsuppdrag från regeringen vars arbete påbörjades under 2010 och kommer att redovisas under

2011 (det så kallade Nationalscensuppdraget).

För att bidra till utvecklingen av en konstform är det viktigt att delta och engagera sig i de relevanta utbildningarna. Det är mot den bakgrunden som KO under 2010 har bjudit in Operahögskolan i Stockholm till samverkan kring en ny masterutbildning för sångare med start hösten 2011, där man gemensamt tar in studenter som tilldelas mindre roller i KO:s uppsättningar under halva utbildningstiden. Det är också i ljuset av detta som man ska se det nedan beskrivna samarbetet med Dramatiska Institutet.

Hantverksskicklighet

KO går i täten för att vidmakthålla och utveckla hantverksskickligheten i ateljéer och verkstäder med flera hundra år gamla traditioner. Här finns en stor kompetens inom områden som måleri, skulptering, vakuumpress, snickeri och snideri, smideri, kostym, peruk, mask, färgeri samt sko- och hattmakeri, områden som kommer KO till del inte bara i den egna produktionen utan även i sammanhang där KO som nationalscen tar ansvar för och hjälper/utbildar personer vid andra teatrar/utbildningar.

Vid dekorateljéerna i Gäddviken pågår ett större samarbetsprojekt med Drottningholmsteatern där KO delar med sig av sina kunskaper, lokaler, kompetens och resurser vid renovering och kopiering av Drottningholmsteaterns originaldekor. Vidare har KO:s kompetens använts vid tillverkning av dekor för en produktion på Genèveoperan.

Under 2010 anordnade KO ett nordiskt seminarium i syfte att utöka kontaktnätet och utbytet av olika erfarenheter inom mask. Vid seminariet deltog ett 50-tal maskörer.

KO erbjuder eleverna vid Dramatiska Institutets maskörutbildning praktik på KO. KO:s kostymavdelning har under 2010 fortsatt samarbetet med olika hantverksutbildningar.

Barn- och ungdomsverksamheten

KO:s verksamhet Unga på Operan arbetar med att öppna operans och balettens världar för barn och unga genom att erbjuda en mängd olika, åldersanpassade aktiviteter och konstnärlig verksamhet. Under 2010 har verksamheten nått fler barn och ungdomar än tidigare, vilket framgår av tabellen sid.12-13.

Ett ökat antal skol- och förskolebarn har besökt KO under 2010 för gratis guidade visningar och olika åldersanpassade aktiviteter som instrumentprovning, kostymprovning, balettens morgonskola, repetitioner m.m. Platserna på 2:a raden erbjuds vid både opera- och balettgenrep gratis till skolklasser.

Som ovan nämnts genomfördes under 2010 ett arbete med att ta fram föreställningen *Gossen och kärleken till tre apelsiner* i samarbete med Dockteatern Tittut. Dockoperan, som är skapad för 2-5-åringar, spelades i 32 utsålda föreställningar på Rotundan och fyra föreställningar på Kulturhuset i Ytterjärna. Uppsättningen blev nominerad till Svenska Teaterkritikers förenings Barn- och ungdomsteaterpris 2010.

Hösten 2010 inleddes det tredje och sista samarbetsåret med Elinsborgsskolan som avslutas med ett samverkansprojekt där KO och skolan tillsammans sätter upp barockoperan *Zémire och Azor*. Våren 2011 kommer sex föreställningar att spelas av operan på Kulturhuset Tensta Träff i Tensta.

Publik och tillgänglighet

Med anledning av den planerade stängningen och den begränsade budgeten hade KO under 2010 ett färre antal premiärer och produktioner på stora scenen än föregående år. Trots detta har fler föreställningar än året innan spelats med fler besökare, knappt 180 000, än året innan. Den genomsnittliga beläggningsgraden på stora scenen har varit god, med 80 procent för opera och 92 procent för balett. En genomsnittlig beläggningsgrad för respektive uppsättning samt antal besökare och beläggningsgrad avseende de två föregående åren framgår av tabell sid. 10–13.

Nya publikgrupper

Som ett led i att bl.a. nå nya publikgrupper har närvaron i de sociala medierna vidareutvecklats med gott resultat i bloggar, Facebook, nätbaserade medier och communities. KO har även haft ett antal temakvällar, familjedagar, kulturnatt, uppträdanden i Vitabergsparken och event i tunnelbanan vilka genomgående har mötts av ett positivt intresse och lockat nya publikgrupper till KO.

KO har under året lanserat två kampanjer med syfte att nå ut till nya, yngre målgrupper. Vårens kampanj "Känsloplaneraren" gav ett stort genomslag och vann guld i en internationell reklamtävling. Även en kampanj i samarbete med en butikskedja resulterade i brett PR-genomslag och ökad försäljning.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

KO:s salong är utrustad med hörslinga för att erbjuda personer med nedsatt hörsel möjlighet till en kvalitativ upplevelse.

KO har även satt upp en ramp framför stora entrén för att underlätta för besökare med funktionsnedsättning. Ledsagare får kostnadsfritt besöka KO:s föreställningar. Det pågår ett kontinuerligt arbete med att förbättra tillgängligheten och göra de publika delarna mer inbjudande för personer med funktionsnedsättning.

Spel på lördagar och söndagar

För att i högre grad nå ut till personer som bor utanför Storstockholmsområdet kan ökat spel på veckohelgerna vara ett medel, då människor från andra delar av landet ofta har större möjlighet att besöka KO under helgerna. KO har under 2010 spelat 40 lördagar (ofta både matiné- och kvällsföreställningar) samt fem söndagar.

Radio- och TV-sändningar samt digitala sändningar

Även genom radio- och TV-sändningar samt sändningar över det digitala biografnätet kan människor utanför Storstockholmsområdet ta del av KO:s föreställningar. Samarbetet med Sveriges Radio, för att göra nyproducerade operaföreställningar tillgängliga för en stor publik även ute i landet, har de senaste tre åren resulterat i fem radioutsändningar per år.

KO har även samarbetat med Sveriges Television som på juldagen 2010 sände baletten *Nötknäpparen*. Sändningen sågs av 130 000 människor, vilket motsvarar 130 fulla salonger. KO verkar för ett ökat samarbete med Sveriges Television kring samproduktion och distribution av KO:s föreställningar.

Genom s.k. digitala live-sändningar i samarbete med Folkets Hus och Parker har ett antal av KO:s föreställningar sänts i det digitala biografnätet. Under 2010 sändes operan *Elektra*, operetten *Läderlappen* och baletten *Svansjön* - varav både *Läderlappen* och *Svansjön* innebar publikrekord för svensk direktsänd musikteater och balett med drygt 3 600 besökare vid respektive sändning. Digitala sändningar är mycket kostnadskrävande trots att en stor del av arbetet leds och utförs av KO:s egen personal.

Turnéverksamhet

KO:s turné- och gästspelsverksamhet ute i landet ökade under 2010, framförallt avseende KO:s barn- och ungdomsverksamhet. Vad gäller de stora produktionerna är dessa vanligtvis för kostsamma att turnera eller gästspela med i Sverige där intäkterna, framför allt på grund av mindre salonger, är begränsade. De höga kostnaderna består främst av transport och rigg av teknik och dekor samt kostnader för transport av personal, hotell och traktamenten.

Under 2010 gästade KO ett antal festivaler, teatrar och kulturhus runt om i Sverige med mindre produktioner från barn- och ungdomsverksamheten. Vidare gästspelade KO vid Savonlinna Opera Festival i finska Nyslott med fem föreställningar av Figaros bröllop och *Elektra*, som totalt sågs av drygt 9 000 besökare. Kungliga Baletten gästspelade i spanska Terrassa och framförde blandade balettverk inför en fullsatt salong.

Verksamheten 2010 i siffror

Plats Uppsättning Aktivitet	Antal föreställn.	Antal besökare	Belägg- ning %
Stora scenen			
Opera			
Andrea Chénier – Premiär	14	9 608	69%
Barberaren i Sevilla – Repris	6	5 003	84%
Così fan tutte – Repris	4	2 979	75%
Elektra – Repris	9	8 298	93%
Falstaff – Repris	11	6 065	55%
Figaros bröllop – Premiär	21	19 656	94%
Läderlappen – Premiär	29	26 152	91%
Macbeth – Repris	5	3 353	67%
Norma – Nypremiär	3	2 772	93%
Orphée – Repris	10	6 261	63%
Rigoletto – Nypremiär	11	10 654	97%
Tosca – Repris	6	4 758	80%
Wozzeck – Nypremiär	4	2 371	60%
Xerxes – Repris	7	3 791	54%
Summa opera stora scenen (2009, 2008 inom parentes)	140 (136; 146)	111 721 (105 421; 120 470)	-
Genomsnitt opera stora scenen (2009, 2008)	-	798 (775; 825)	80% (78; 83)
Balet			
Balettgala 1/1	1	959	100%
Bolero, Les noces, Våroffer – Premiär	18	12 801	83%
Coppelia – Repris	8	5 109	75%
Manon – Nypremiär	10	6 646	78%
Nötknäpparen – Repris	13	13 801	100%
Onegin – Nypremiär	11	6 863	73%
Romeo och Julia – Nypremiär	10	7 902	93%
Svansjön – Repris	10	9 544	100%
Summa balett stora scenen (2009, 2008)	81 (77; 55)	63 625 (60 981; 45 332)	-
Genomsnitt balett stora scenen (2009, 2008)	-	785 (792; 824)	92% (93; 97)
Övrigt stora scenen			
Operahögskolan	1	783	79%
Minneskonsert – Elisabeth Söderström – Erik Saedén	1	1 126	100%
Konsert Opera d'amore	1	636	64%
Julkonsert, Operasolisterna	1	1 129	100%
Arnljot, konsertant	1	622	62%
Summa stora scenen (2009, 2008)	226 (221; 206)	179 642 (172 024; 168 993)	-
Genomsnitt stora scenen (2009, 2008)	-	795 (778; 820)	83% (83, 86)

Plats Uppsättning Aktivitet	Antal föreställn.	Antal besökare	Belägg- ning %
Rotundan			
Balettworkshop	3	324	90%
Triumf & Tragedi (Opera) – Uruppförande	10	965	74%
Summa Rotundan (2009, 2008 inom parentes)	13 (9, 18)	1 289 (1 027, 2 044)	-
Genomsnitt Rotundan (2009, 2008)	-	99 (114; 114)	78% (98; 99)
Övriga scener/lokaler i operahuset			
Solistklubbens Vårcaprice – Guldfoajén	2	297	99%
Lunchkonserter – Operakaféet	71	4 380	88%
Turnéer och gästspel i Sverige			
Mahlerkonsert, 11 mars i Konserthuset, Stockholm	1	1 619	100%
Utdrag ur baletten Bolero och Les Noces, 27 augusti i Vitabergsparken, Stockholm	1	3 500	-
Diverse arior och körstycken ur operarepertoaren, 28 aug- usti i Vitabergsparken, Sthlm.	1	3 400	-
Summa turné och gästspel Sverige (2009, 2008)	3 (9; 14)	8 519 (16 040; 6 914)	-
Turnéer och gästspel utomlands			
Blandade balettverk 31 januari i Terrassa, Spanien	1	700	100%
Figaros bröllop 27 – 31 juli i Savonlinna, Finland	3	5 944	88%
Elektra 27 – 31 juli i Savonlinna, Finland	2	3 232	71%
Summa turné och gästspel utomlands (2009, 2008)	6 (1; 10)	9 876 (798; 11 551)	83% (-; 68)
Summa föreställningar och besökare (2009, 2008)	321 (316; 338)	204 003 (194 644; 194 751)	-

Verksamheten 2010 i siffror

Plats
Uppsättning
Aktivitet

Antal före-
ställningar

Antal
besökare

Övriga aktiviteter i operahuset		
Introduktioner	5	590
Säsongspresentation 23 mars	1	820
Opera- och balettkvartar inför föreställning	197	14 752
Champagneprovning i samband med föreställning	1	30
Temakvällar Andrea Chénier	2	16
Herman Lindqvist om Andrea Chénier – fransk afton	1	66
Evenemang i anslutning till föreställning Triumf & Tragedi	4	172
Bokrelease Jussi Björling	1	140
Specialvisning inför Arnljot	2	48
Visningar i operahuset	229	5 226
Kulturnatt Stockholm 24 – 25 april, olika evenemang såsom solistframträdanden, balettutdrag	25	3 615
Jul på Kungliga Operan 12 december – åtta olika evenemang	8	1 115
Summa övriga aktiviteter i operahuset (2009, 2008)	476 (536; 587)	26 590 (23 311; 20 892)

*Andrey Leonovitch
i Svansjön*

Plats
Uppsättning
Aktivitet

Antal före-
ställningar

Antal
besökare

Radio- och TV-sändningar samt sändningar i det digitala biografnätverket		
Svansjön (balett) – Live på Folkets hus och parkers bioografer, 2/10	1	3 624
Elektra (opera) – Live på Folkets hus och parkers bioografer, 11/9	1	1 179
Läderlappen (operett) – Live på Folkets hus och parkers bioografer, 11/4	1	3 619
Nötknäpparen (balett) – SVT, 25/12	1	130 000
Läderlappen (opera) – Direktsändning i SR, 31/1	1	25 000 ¹
Figaro (opera) – Direktsändning i SR, 27/3	1	25 000 ¹
Triumf och tragedi (opera) – Direktsändning i SR, 15/11	1	20 000 ²
Andrea Chénier (opera) – Direktsändning i SR, 6/11	1	25 000 ³
Arnlot (opera) – Direktsändning i SR, 25/12	1	25 000 ³

1) Sändes en lördagskväll. Sveriges Radio kan endast lämna genomsnittligt antal lyssnare lördagskväll mellan kl 18-21.

2) Sändes en måndagskväll. Sveriges Radion kan endast lämna genomsnittligt antal lyssnare måndagskväll mellan kl 18-21

3) Sändes en lördagskväll. Sveriges Radio kan endast lämna genomsnittligt antal lyssnare lördagskväll mellan kl 18-21

Plats
Uppsättning
Aktivitet

Antal före-
ställningar

Antal
besökare

Barn- och ungdomsverksamhet		
Guldfoajén		
Gustav III:s döttrar (balett)	11	1 090
Prima donnor (opera)	6	551
En soprans liv och död (opera)	6	558
Operakul – från Pizzicato... (opera)	2	182
Rotundan		
Gossen och kärleken.... (opera) – Uruppförande	32	3 721
Stora foajén		
Barnvagnsballerinor - Från välling till Törnrosa	2	85
Barnvagnsballerinor - Från välling till täspets	2	96
Turnéer och gästspel		
Gustav III:s döttrar 29 januari, Dieselverkstan	1	250
Gustav III:s döttrar 11-14 augusti, Barnkulturfestivalen	3	360
Gustav III:s döttrar 21-22 november, Kungsbacka Teater	4	480
Gossen och kärleken.... 14-17 april, Ytterjärna	4	395
Devising opera/dance, "Var dig själv" och seminarium vid Scenkonstbiennal för unga 5-7 juni i Lund	3	195
Operakul på LOVE2010-turné i Stockholmsområdet	6	1 070
Operakul vid Ystads Operafestival	3	99
Operakul vid Ljusterö Operafestival 21 augusti	1	40
Summa turnéer och gästspel i Sverige	25 (19; 4)	2 889 (1 894; 140)
Summa föreställningar och besökare	86 (39; 38)	9 172 (3 680; 1 025)
Övriga aktiviteter i operahuset		
Introduktioner för barn	18	2 616
Skolverksamhet och lovaktiviteter	368	9 692
Familjedag 24 april, 21 olika evenemang	21	1 242
Projekt med miniguider (guideskola)	3	31
Poesitävling Andrea Chénier	1	150
Summa föreställningar och aktiviteter inom barn- och ungdomsverksamheten	497 (550; 632)	22 903 (19 408; 22 031)

Årets resultat uppgår till 8,8 mkr (-11,4 mkr).
Det egna kapitalet uppgår vid utgången av 2010 till 11,8 mkr (3,0 mkr). Under 2010 har KO drivit ett intensivt arbete med att sänka sina kostnader vilket bidragit till en positiv resultatutveckling.

Ekonomiskt utfall och eget kapital

Väsentliga ekonomiska händelser under året och efter dess slut

Det treåriga hyresavtalet avseende operahuset vid Gustav Adolfs Torg mellan Statens Fastighetsverk (SFV) och KO gällde t o m den 31/12 2010 och efter förhandlingar kom parterna i januari 2011 överens om att förlänga det befintliga avtalet med oförändrade villkor och oförändrad hyreskostnad t o m den 31/12 2013.

I december 2010 tecknades ett nytt centralt kollektivavtal med Teaterförbundet (TF) och i januari 2011 tecknades motsvarande kollektivavtal med Sveriges Yrkesmusikerförbund (SYMF). Avtalen innebär bl.a. en löneökning för 2011 om minst 2,6 procent samt en höjning av AIP-avgiften från 4,3 till 4,5 procent.

Investeringar

Periodens investeringar uppgår till 8,3 mkr (5,6 mkr). Den första etappen av bytet av KO:s kallnings- och intercomsystem har genomförts till en kostnad av 3,0 mkr, vilket innebär att kallningssystemet i inspicienthytten samt husets högtalare har bytts ut.

Pensioner

KO har tidigare pekat på de risker för verksamheten som följer av den genomförda pensionsreformen och som bl.a. innebär att dansare och sångare har rätt att arbeta fram till 67 års ålder. Om fler anställda kan komma att välja att utnyttja sin rätt att stanna kvar i sin anställning på grund av osäkerhet kring pensionsvillkor och nya arbetsmöjligheter ställs nya och ökade krav på KO:s HR-verksamhet. Med en successivt äldre ensemble kan KO inte utföra sitt uppdrag med den kvalitet som anslagsgivare och publik har rätt att kräva.

Det förslag som lämnades i betänkandet ”Nytt pensionssystem för den statsunderstödda scenkonsten” (SOU 2009:50) motverkar delvis ovan nämnda risker. Om denna lösning inte kommer till stånd under 2011 måste KO fortsatt själva agera, vilket kräver resurser i form av personal som behöver driva frågan samt medel till omställningsprogram för konstnärlig personal.

Scenteknik och lokaler

KO:s scenteknik är omodern och slitet. Detta tillsammans med att också det hundraåriga huset är slitet och trångt,

innebär en ökad risk för arbetsmiljörelaterade skador och påverkar den konstnärliga verksamheten i hög grad. Aktuella brister för att upprätthålla en nödvändig säkerhet i arbetsmiljön har eliminerats med kortsiktiga provisorier. Under 2011 kommer den planerade renoveringen av teatermaskineriet och annan scenteknik att påbörjas vilken kommer att förbättra arbetsmiljön och möjliggöra spel av de planerade föreställningarna. Arbetet beräknas vara avslutat under 2014. För 2010 fick KO en anslagshöjning med 10 mkr, medel som ska användas till ovanstående renoveringsprojekt.

Även själva operahuset har alltså stora renoverings- och förnyelsebehov. KO och SFV har ansvaret för att åtgärda dessa. KO har sedan 2005 s.k. kostnadshyresavtal med SFV avseende operahuset, vilket innebär att KO till fullo bär kostnaderna för det underhåll och de investeringar som är hänförliga till fastigheten och dess status som kulturminnesmärke. Dessa tenderar att bli mycket höga till följd av ett föråldrat och otidsenligt operahus. KO har ingen möjlighet att inom dagens bidragsram finansiera dessa behov och samtidigt uppfylla regleringsbrevets krav på konstnärlig verksamhet.

KO och SFV har tillsammans anlitat en extern specialist för att inventera eventuellt eftersatt underhåll i fastigheten. Skulle det framkomma att sådant finns är detta kostnader som i sin helhet ska belasta SFV.

Bolagets förväntade ekonomiska utveckling

Riksdagen har för år 2011 beslutat om ett driftstillskott från aktieägaren till KO om 432,2 mkr (427,4 mkr år 2010). KO beräknar att under helåret 2011 visa ett mindre överskott. KO är beroende av att ökningen av bidraget till följd av pris och löneomräkningen (PLO) över tiden ligger i linje med utfallet i lönerörelsen.

För att kunna genomföra de stora investeringar som operahuset står inför måste likvida medel tillföras, därutöver måste det egna kapitalet förstärkas för att klara de belastningar investeringar av denna storlek kan innebära. KO lägger från 2011 en treårsplan för att stärka det egna kapitalet.

Medarbetare

Operan har i genomsnitt haft 544 (562) anställda under 2010. Kostnader för personal (inklusive extrapersonal) fördelat på sektioner, konstnärlig respektive administrativ personal för 2010 respektive 2009 specificeras i tabellerna på nästa sida.

Emma Vetter i rollen som Tosca

Personalkostnader per Sektion (mkr) 2010

	Konstnärlig personal			Administrativ personal			Total
	Lön inkl. arbg. avg.	Pensioner	Total	Lön inkl. arbg. avg.	Pensioner	Total	
Opera	57,9	18,4	76,3	19,2	3,0	22,2	98,5
Balet	32,2	20,1	52,3	10,9	1,2	12,1	64,4
Orkester	66,8	13,7	80,5	1,6	0,2	1,8	82,3
Teknik				84,9	7,9	92,8	92,8
Staber				30,4	3,3	33,7	33,7
Total	156,9	52,2	209,1	147,0	15,6	162,6	371,7

Personalkostnader per Sektion (mkr) 2009

	Konstnärlig personal			Administrativ personal			Total
	Lön inkl. arbg. avg.	Pensioner	Total	Lön inkl. arbg. avg.	Pensioner	Total	
Opera	66,7	20,1	86,8	21,3	2,0	23,3	110,1
Balet	30,4	20,7	51,1	11,1	2,0	13,1	64,2
Orkester	70,0	13,2	83,2	1,7	0,2	1,9	85,1
Teknik				86,0	7,0	93,0	93,0
Staber				31,0	4,8	35,8	35,8
Total	167,1	54,0	221,1	151,1	16,0	167,1	388,2

Som framgår av tabellerna ovan har personalkostnaderna minskat som en följd av de besparingsprogram som genomförts under året.

Ledning

Den 1 februari 2010 tillträdde Birgitta Svendén som ny VD för KO genom ett sexårigt förordnande och efterträdde den förre VDn Anders Franzén. Birgitta Svendén har under 2010 även haft befattningen som operachef. Marc Ribaud har varit balettchef.

Styrelsen

Styrelsen har under 2010 bestått av Kristina Rennerstedt (ordförande), Katarina Bonde, Michael Christiansen, Karin Forseke, Dag Hallberg, Leif Jakobsson, Lennart Låftman och Stina Westerberg. Ordinarie arbetstagarrepresentanter var Magnus Kyhle (t.o.m. den 7/5 2010), Thomas Nylander, Anna Norrby (t o m 30/6 2010, därefter suppleant), Jan-Erik Wikström (suppleant t o m den 15/6 2010 sedan ordinarie representant), suppleanter var Lena Nordin (fr o m 15/6 2010) och Gunilla Markström (suppleant t o m 30/6 2010 och därefter ordinarie).

Lönsamhetsmål, kapitalstruktur och utdelning

Operans verksamhet syftar inte till att ge ett ekonomiskt överskott. Enligt bolagsordningen medför inte aktierna rätt till utdelning, utan bolagets vinst ska, i den mån den inte

reserveras, användas för att främja bolagets ändamål och det ankommer på bolaget att genom det egna resultatet säkerställa ett eget kapital som ger ekonomisk stabilitet. Någon vinstutdelning från bolaget ska därför inte ske.

Behandling av resultatet

Till årsstämman förfogande står

Ansamlad förlust	-12 548 587,28
Årets vinst	8 770 936,85
Summa	-3 777 650,43

Styrelsen föreslår att den ansamlade förlusten – 3 777 650,43 överförs i ny räkning.

Årsstämma för verksamhetsåret 2010 kommer att hållas den 15 april 2011, kl 09:30.

Beträffande resultat och ställningen i övrigt per den 31 december 2010 hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar samt kassaflödeanalys.

RESULTATRÄKNING (tkr)

	Noter	2010	2009
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	1	73 313	75 225
Statligt bidrag		425 907	411 301
	Summa	499 220	486 526
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader	3	-40 966	-36 762
Personalkostnader exkl pensioner	2	-309 210	-322 028
Pensioner		-67 803	-70 434
Lokalkostnader	7	-54 413	-52 005
Ej utnyttjat bidrag renoveringar	6	-10 000	
Avskrivningar och nedskrivningar	4	-8 420	-16 963
	Summa	-490 812	-498 192
Rörelseresultat		8 408	-11 666
Resultat från finansiella investeringar			
Ränteintäkter		363	279
Årets resultat		8 771	-11 387

BALANSRÄKNING (tkr)

TILLGÅNGAR

	Noter	101231	091231
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner, tekniska anläggningar och inventarier	4	11 241	11 366
		11 241	11 366
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Övriga fordringar		9 362	5 489
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	5	14 897	13 736
Kassa och bank		74 341	44 576
		98 600	63 801
Summa tillgångar		109 841	75 167

EGET KAPITAL OCH SKULDER

	Noter	101231	091231
Eget kapital	8		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital, 500 aktier à 1.000 kr		500	500
Reservfond		15 090	15 090
		15 590	15 590
Ansamlad förlust			
Balanserad förlust		-12 549	-11 162
Årets resultat		8 771	-11 387
		-3 778	-22 549
Extra aktieägartillskott		0	10 000
Summa eget kapital		11 812	3 041
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		19 223	10 543
Övriga skulder		6 231	8 610
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	6	72 575	52 973
		98 029	72 126
Summa eget kapital och skulder		109 841	75 167
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser			
Kungliga Teaterns Reservfond		2 346	2 346
Svensk Scenkonst		7 736	7 181
		10 082	9 527

KASSAFLÖDESANALYS (tkr)

	Noter	2010	2009
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat före finansiella poster		8 408	-11 666
Statligt investeringsbidrag 1990/1991		-750	-1 500
Avskrivningar och nedskrivningar	4	8 420	16 963
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar		-20	-185
Erhållen ränta		363	279
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet		16 421	3 891
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		-5 034	-330
Minskning/ökning av leverantörsskulder		8 680	-1 975
Minskning/ökning av övriga kortfristiga rörelseskulder		17 973	3 736
Kassaflöde från den löpande verksamheten		38 040	5 322
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	4	-8 325	-5 641
Sålda materiella anläggningstillgångar	4	50	185
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-8 275	-5 456
Årets kassaflöde		29 765	-134
Likvida medel vid årets början		44 576	44 710
Likvida medel vid årets slut		74 341	44 576

Redovisnings- och värderingsprinciper

KOs årsredovisning har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Om inte annat framgår är principerna oförändrade i jämförelse med föregående år.

Löpande bidrag från staten intäktsförs som huvudregel i takt med utbetalning. I de fall bidraget är villkorat med någon typ av prestation, sker dock intäktsförning först när prestationen sker. Detta gäller specifikt för tillkommande bidrag från staten för att finansiera investeringar, underhåll och reparationer enligt särskild investeringsplan. Denna del av bidraget intäktsförs direkt för de fall det nyttjas för underhåll och reparationer. Om bidraget istället nyttjas för investeringar intäktsförs bidraget i takt med avskrivningar på den underliggande investeringen. I balansräkningen redovisas ej nyttjat bidrag som förutbetalad intäkt. I de fall denna till viss del är långfristig framgår detta av not.

Övriga intäkter och kostnader i verksamheten redovisas enligt bokföringsmässiga grunder. Detta innebär att föreställningsanknutna kostnader inte aktiveras.

Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar görs linjärt enligt följande:

Maskiner och tekniska anläggningar	5-20 år
Inventarier	5 år

När det finns en indikation på att tillgång minskat i värde görs en bedömning av dess redovisade värde. I de fall det redovisade värdet överstiger det beräknade återvinningsvärdet skrivs det redovisade värdet omedelbart ner till detta återvinningsvärde. Fordringar har tagits upp till de belopp varmed de beräknas inflyta. Fordringar och skulder i utländsk valuta är värderade till balansdagens kurs. Övriga tillgångar och skulder är värderade enligt lägsta värdets princip. Inkomstskatt redovisas enligt BFNAR 2001:1.

Noter (tkr)

1 Nettoomsättning

	2010	2009
Recettmedel	56 195	56 475
Turnéer	1 874	204
Sponsorintäkter	3 684	4 574
Övriga intäkter	10 810	12 472
Statligt investeringsbidrag	750	1 500
	73 313	75 225

I posten övriga intäkter ingår bl. a uthyrning av lokaler, royalty SR och SvT, övriga arrangemang och tjänster. Under 2009 ingick även garderobsförsäljning vilken under 2010 bedrivits i annan regi.

2 Personalredovisning

Antal anställda

Antal anställda redovisas i årsverken, dvs. den tjänstgöring som en heltidsarbetande utför under ett år. Antal årsverken uppgick för tillsvidare- och extraanställda till:

			Totalt	Totalt
	Tillsvidare *	Extra	2010	2009
Konstnärlig	226,4	50,0	276,4	283,7
Teknisk	174,9	15,2	190,1	197,5
Administrativ	63,7	13,9	77,6	80,7
	465,0	79,1	544,1	561,9
	% Kvinnor:		46	46
	% Män:		54	54

* I kategorin tillsvidareanställda redovisas även personal med förordnanden och ett- respektive flerårskontrakt.

Styrelse, VD och företagsledning

	2010		2009	
	TOTAL	VARAV MÄN	TOTAL	VARAV MÄN
Styrelse	11	6	11	6
VD	1	0	1	1
Ledande befattn.havare exkl. VD	2	1	3	1

Personalomsättning och sjukfrånvaro

	2010	2009
Personalomsättningen har varit	4%	2%
Sjukfrånvaron totalt har varit	3%	3%
Sjukfrånvaron har fördelat sig på följande sätt:		
Kvinnor	3%	3%
Män	2%	3%
Anställda under 30 år	1%	2%
30-49 år	3%	3%
50-	4%	4%
Samt sjukfrånvaro över 60 dagar av den totala frånvaron	32%	38%

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2010	2009
Löner och ersättningar	223 966	246 718
Sociala avgifter	57 504	57 987
Pensionskostnader	67 803	70 434
Övriga personalkostnader	27 740	17 323
Summa personalkostnader	377 013	392 462

I övriga personalkostnader ingår bl. a inhyrd produktionspersonal, upphovsmannaersättningar och utbildning

Lön och övriga ersättningar till företagsledning

	2010		
	Lön	Övriga förmåner	Pensionskostnader
Birgitta Svendén, VD, operachef fr.o.m. 1/2 2010	1 170		657
Birgitta Svendén, operachef t.o.m. 1/2 2010	70		0
Anders Franzén, VD t.o.m. 31/1 2010	406		22
Maria Bratt vice VD, administrativ chef	887	102	248
Marc Ribaud balettchef	919	170	371

	2009		
	Lön	Övriga förmåner	Pensionskostnader
Anders Franzén, VD	1 362		2 136
Maria Bratt vice VD, administrativ chef	856	84	237
Marc Ribaud balettchef	1 472	100	364
Birgitta Svendén, operachef, fr.o.m. 1/7 2009	350		19

Upplysning om ersättning och villkor till ledande befattningshavare

Styrelsen fastställde i juni 2010 riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare vilka reviderades i mars 2011. Dessa skall fastställas på årsstämman 15 april 2011 och bygger på de riktlinjer som regeringen utfärdat om anställningsvillkor för ledande befattningshavare i företag med statligt ägande. VD:s anställning är tidsbegränsad till 6 år, inga villkor om avgångsvederlag finns. VD:s lön är bestämd med hänsyn till de pensionsutbetalningar som VD med anledning av tidigare anställning i enlighet med den s.k. PISA-förordningen (SFS 2003:56) har rätt till.

För VD betalas en premie på 30 % av den fasta lönen till en tjänstepensionsförsäkring. Verkställande direktörens lön beslutas av styrelsen. För övriga ledande befattningshavare tillämpas branschens allmänna anställningsvillkor enligt avtal mellan Teaterförbundet och Svensk Scenkonst. Konstnärliga chefer har tidsbegränsade anställningar.

Ersättningar till styrelsen (kr)	2010	2009
Bonde Katarina	13 000 kr	13 000 kr
Christiansen Michael	9 750 kr ¹⁾	3 250 kr
Forseke Karin	13 000 kr	13 000 kr
Hallberg Dag	13 198 kr	13 000 kr
Jakobsson Leif	13 000 kr	13 210 kr
Låftman Lennart	13 000 kr	13 000 kr
Rennerstedt Kristina, ordförande	34 000 kr	17 330 kr
Westerberg Stina	19 500 kr ²⁾	13 000 kr

¹⁾ Arvode för kvartal 3 3 250 kr betalas ut 2011

²⁾ Arvode för kvartal 4 2010 samt kvartal 1 2011 har betalats ut under 2010

Till styrelsens ordförande och ledamöterna i styrelsen utgår arvode enligt årsstämans beslut. Arvodet till Stina Westerberg har under 2010 delvis utbetalats mot faktura i eget bolag. Fakturering har skett inklusive sociala avgifter och moms, men är kostnadsneutralt för bolaget. Lennart Låftman har dessutom, för kompletterande uppdrag utöver ordinarie uppdraget som styrelseledamot erhållit 24 500 kr som fakturerats. Styrelseordföranden och övriga styrelseledamöter har inga avtal med Kungliga Operan AB om framtida pension och avgångsvederlag.

3 Ersättning till revisorer

	2010	2009
Revisionsuppdrag	170	160
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdrag	60	50
Skatterådgivning	29	18
Övriga tjänster	67	26
Total ersättning till PwC	326	254

4 Maskiner, tekniska anläggningar och inventarier

	2010	2009
Scenmaskineri		
Anskaffningsvärde	31 045	31 045
Årets anskaffning	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	31 045	31 045
Ingående avskrivningar	-30 269	-28 717
Årets avskrivningar	-776	-1 552
Utgående ackumulerade avskrivningar	-31 045	-30 269

Utgående planenligt restvärde **0** 776

Scenmaskineriet finansierades 1989/90 genom ett räntefritt bidrag i förskott på 30 Mkr som regleras genom årliga avräkningar på förskottet med 5 % under en tjuogoårsperiod fr.o.m. 1990/91 t.o.m. juni 2010. Scenmaskineriet som avskrivits under samma tidsperiod är nu fullt avskrivet.

Projektering nytt teatermaskineri

Ingående anskaffningsvärde	13 982	11 353
Årets anskaffning	0	2 629
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	13 982	13 982
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-11 186	0
Årets nedskrivning	-2 796	-11 186
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-13 982	-11 186
Utgående restvärde	0	2 796

Tekniska anläggningar	2010	2009
Ingående anskaffningsvärde		0
Inköp	2 999	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 999	0

Ingående avskrivningar	0	
Årets avskrivningar	-300	
Utgående ackumulerade avskrivningar	-300	0

Utgående planenligt restvärde **2 699** 0

Inventarier – övriga

Ingående anskaffningsvärde	121 772	118 945
Inköp	5 326	3 012
Försäljningar och utrangeringar	-74 686	-185
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	52 412	121 772

Ingående avskrivningar	-113 978	-109 939
Försäljningar och utrangeringar	74 656	185
Årets avskrivningar	-4 548	-4 224
Utgående ackumulerade avskrivningar	-43 870	-113 978

Utgående planenligt restvärde **8 542** 7 794

Summa inventarier **11 241** 11 366

I försäljningar och utrangeringar ingår utrangeringar med 74 636 i anskaffningsvärde och ackumulerad avskrivning.

5 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2010	2009
Hyror lokaler	12 055	11 809
Övrigt	2 842	1 927
	14 897	13 736

6 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Semesterlöneskuld, komplöneskuld och retrolöner	5 678	5 650
Sociala kostnader inklusive pensioner	24 404	24 064
Abonnemang, presentkort	11 982	15 338
Bidrag för renoveringar	10 000	0
Upplupna kostnader	9 471	5 038
Förutbetalda intäkter	11 040	2 883
	72 575	52 973

KO:s anslag har ökat med 10 mkr från och med 2010 för att finansiera investeringsprojekt. Då renoveringsprojekten inte kommit igång under 2010, och därmed inte har genererat några kostnader under året, har denna del av anslaget reserverats som förutbetalda intäkt i sin helhet. Posten kommer att intäktsföras antingen direkt i samband med reparations- och underhållskostnader eller i takt med avskrivningar på underliggande investeringar.

7 Hyresavtal

KO:s två större hyresavtal avser Operahuset vid Norrström med Statens fastighetsverk (SFV) och verkstäderna i Gäddviken med Vasakronan.

Hyresavtalet för operahuset är ett s.k. kostnadshyresavtal om ca 26,1 mkr/ år gällande t.o.m. 20131231. 2010 togs ny korsal i drift. Operan tvistar med SFV avseende viss begränsning i nyttjandet. Tillägget på 4,7 mkr gäller t.o.m. 2024-06-30.

Hyran i Gäddviken uppgår till ca 20 mkr/år och löper till 20210630. Smärre lokalytor vidareuthyrts.

8 Eget kapital

	Aktiekapital	Reservfond	Fritt eget kapital	Extra aktie- ägartillskott	Summa Eget kapital
Belopp vid årets ingång	500	15 090	-22 549	10 000	3 041
Årets resultat			8 771		8 771
Överföring till fritt eget kapital			10 000	-10 000	0
Belopp vid årets utgång	500	15 090	-3 778	0	11 812

Ett extra aktieägartillskott erhöles som ett engångsbidrag 2007. Då bidragsmedlen i sin helhet använts för sitt ändamål och redovisats i enlighet med beslutet har de förts om till fritt eget kapital.

Skatt på årets resultat

KO har ett ackumulerat underskottsavdrag om 3 254 567 tkr. En uppskjuten skattefordran hänförlig till dessa underskottsavdrag redovisas ej då det ej anses sannolikt att avdragen kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Stipendiestiftelser

KO är förvaltare för följande stiftelser:

Stiftelsen Agda Cecilia Riltens balettfond
Stiftelsen Bobergs - von Platens Stipendiesamfund
Stiftelsen Göran Järvefelts Minnesfond
Stiftelsen John Forsells m fl. samfund
Stiftelsen Järnström - Sundbergs Operastiftelse
Stiftelsen Kurt Bendix Fond
Stiftelsen Björnska Fonden
Stiftelsen Förste Hovkapellmästare Sixten Ehrlings Jubileumsfond
Stiftelsen Studieledaren Sten Enviks Stipendiefond
Gunilla Roempkes Dansstiftelse

Stockholm den 14 mars 2011

Kristina Rennerstedt
Ordförande

Katarina Bonde Michael Christiansen Karin Forseke

Dag Hallberg Leif Jakobsson Lennart Låftman

Birgitta Svendén
VD Stina Westerberg

Personalrepresentanter

Jan-Erik Wikström Gunilla Markström Thomas Nylander

Revisionsberättelse

Till årsstämman i
Kungliga Operan AB
Org nr 556190-3294

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Kungliga Operan AB för år 2010. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättnings-

skyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen, disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 14 mars 2011

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Göran Tidström
AUKTORISERAD REVISOR

Hållbarhetsredovisning

För Kungliga Operan (KO) är arbetet med hållbarhetsfrågor prioriterat.

KO tar ansvar för sin påverkan på omgivningen inom tre områden: ekonomiskt ansvar, socialt ansvar och miljöansvar.

KO är övertygad om att hållbarhetsfrågorna kommer att tillföra något i kärnverksamheten. Att arbeta med hållbarhet är dagsaktuellt – även om KO arbetar med konstformer som har sitt ursprung i 1600-talet. Det är inte bara viktigt för den egna verksamheten utan i förlängningen också för hela samhället.

KOs förhoppning är också att hållbarhetsfrågorna bidrar till att leda opera och balett in i en framtid där konstformerna blir extra värdefulla att bevara!

Nya strukturer förbättrar hållbarhetsarbetet

Mål och prioriterade områden för KO:s hållbarhetsarbete togs fram under 2008 och bedrevs under ledning av en projektgrupp fram till våren 2010.

Under 2010 har arbetet fokuserat på att skapa strukturer för hållbarhetsarbetet. Bland annat har en handlingsplan sammanställts utifrån den medarbetarundersökning som genomfördes 2009. Handlingsplanen innehåller förbättringsområden som har påverkan på arbetsmiljön. Det har exempelvis resulterat i ett antal utbildningar för chefer i arbetsmiljöfrågor och ledarskapsutbildningar med inriktning på trakasserier på grund av kön, drogfrågor, utvecklingssamtal och lönesättning.

KO har även tagit beslut om att arbeta mer förebyggande med friskvård och företagshälsovård. Alla medarbetare har möjlighet till gratis friskvård under 2011 och företagshälsovården fick under det gångna året en mer utredande funktion för att förebygga risken för skador och långvariga sjukdomar.

2010 har också ur ett marknadsperspektiv varit ett lyckosamt år, med välbesökta föreställningar inom både opera och balett. KO har också ökat sin närvaro i sociala medier och satsat på sin barn- och ungdomsverksamhet för att nå yngre målgrupper.

Vår omvärld

KO:s intressenter kartlades under 2008. Urvalet baserades dels på en koppling till de mål som KO satt upp för hållbarhetsarbetet, dels utifrån vilken påverkan intressenterna skulle kunna ha på hållbarhetsarbetet. Därutöver baserades urvalet på vilket inflytande KO:s verksamheter, produkter och/eller tjänster skulle kunna ha på intressenternas verksamheter.

Formella intressentdialoger i form av gruppmöten har tidigare hållits med aktörer ur IG2 och IG3 med syfte att få svar på vad KO förväntas fokusera på i sitt hållbarhetsarbete. Dialogerna pekade på ett intresse framförallt för klimatfrågor och företagsstyrning. Valda indikatorer i redovisningen (se GRI index i slutet) speglar intressenternas intresse.

Under 2010 har inte några fler intressentdialoger enligt ovan hållits. Däremot görs kontinuerliga kvalitativa utvärderingar av samarbetet med sponsorer. I slutet av 2010 genomfördes en kvantitativ publikundersökning med frågor om

hur ofta publiken går på KO, vad de uppskattar, hur de får information om föreställningarna, etc.

KO:s kärnvärden

KO har tre kärnvärden som förmedlats till intressenterna, framför allt genom KO:s repertoarer. De är och innebär följande:

- Inbjudande. KO ska bli tillgänglig för fler och publiken ska känna sig välkommen
- Klassisk. KO erbjuder opera- och balettupplevelser av högsta kvalitet i en unik och historisk miljö.
- Spännande. KO ska vara överraskande, nytänkande och framåtsträvande, och sträva efter att göra opera och balett till angelägna konstformer för människor i dagens samhälle.

Ekonomiskt och socialt ansvar

Ekonomiskt ansvar

KO är ett statligt helägt aktiebolag. Verksamheten ska inte syfta till att ge överskott, eller utdelning. I posten intäkter ingår bland annat ett väsentligt stöd från offentlig sektor, dvs. staten. KO:s årliga statliga bidrag uppgick till 405 907 tkr. Intäkter från sponsorer uppgick till 3 685 tkr.

Barn- och ungdomsverksamhet

Barn- och ungdomsverksamheten, Unga på Operan, ger unga en chans att upptäcka operans och balettens värld. Publiken är barn och unga, deras familjer, skolor och lärare. Bland aktiviteterna finns, förutom föreställningsverksamhet, bland annat besök i operahuset för förskola till och med gymnasium, lovaktiviteter, familjedagar, lärardagar, workshops i skolor, konserter och lärarhandledningar. Barn och ungdomar får också rabatterade biljettpriser.

Sociala medier

Unga på Operan har en webbplats, www.operan.se/barn. Webbplatsen har en redaktör som arbetar med unga skribenter och en blogg. Vid alla premiärer har Unga på Operan två unga recensenter som skriver om föreställningarna och på webbplatsen finns råd och tips till lärare och familjer.

Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde	2010, mkr	2009, mkr
Direkt tillskapat ekonomiskt värde		
Intäkter ¹	499,2	486,5
Summa tillskapat ekonomiskt värde	499,2	486,5
Fördelat ekonomiskt värde		
Rörelsekostnader	-95,1	-88,8
Löner och ersättningar till anställda ²	-377,0	-392,5
Summa fördelat ekonomiskt värde	-472,1	-481,3
Behållet ekonomiskt värde³	27,1	5,2

1. Omfattar driftstillskott från staten, intäkter från sponsorer, biljettförsäljning samt diverse intäkter som uthyrning, turnéer m m.

2. Inklusivt arbetsgivaravgifter och löneskatt på pensioner.

3. Summan skall täcka investeringar som behöver göras av konstnärlig karaktär samt i fastighet och teknik

**Hållbarhets-/CSR-vision:
Att göra svenskarna stolta över sin Opera ur ett hållbarhets-/CSR-perspektiv**

**Övergripande hållbarhets-/CSR-mål:
Integrera hållbarhetsarbetet/CSR i befintlig verksamhet och med befintligt verksamhetsuppdrag, övergripande verksamhetsmål och visioner**

2008

Mål

Ett gemensamt dokument för årsredovisning och hållbarhet- (CSR)/ GRI-rapport

Syfte

Medvetandegöra hållbarhetsarbete/ CSR

Prioriterade områden

- Jämställdhet
- Mångfald
- CSR-utbildning
- Förtydligande i barnarbetsfrågan (kommunicera internt vår dispens från Arbetsmiljöverket)

2009-2010

Mål

Skapa strukturer för KOs hållbarhets- och GRI-rapportering

Syfte

Aktivt arbeta och uppnå konkreta resultat i de prioriterade områdena för CSR

Prioriterade områden

- Jämställdhet
- Mångfald
- CSR-utbildning
- Energibesparingar/intern miljöetik
- Tydligare riktlinjer, uppförandekod/ etikpolicy, resor/transporter, korruption (fribiljetshantering vid beroendeställning)

2011

Mål

Grundplattform för hållbarhetsarbete internt färdigställt, påbörja hållbarhetsarbete utåt

Syfte

Att ha "städat" internt innan vi arbetar med vår påverkan utåt

Prioriterade områden

- Energibesparingar/intern miljöetik
- Skapa och integrera en inköbspolicy
- Integrering av hållbarhetsfrågor/CSR i upphandlingsförfaranden

KO:s intressenter är indelade i fyra olika intressentgrupper (IG).

IG1	IG2	IG3	IG4
- Ledningsgrupp/ styrgrupp CSR	- Medarbetare - Styrelsen	- Fastighetsförvaltning/ fastighetshyresgäster/restauratörer/ bostadsförmedlare mfl. - Sponsorer/officiala partners/övriga samarbetspartners - Ägaren/media - Leverantörer - Publik	- Allmänheten

Romeo och Julia

Kön och ålder, procentuell fördelning

Yrkeskategori	Total antal	Man (%)	Kvinna (%)	< 30 år	30 – 50 år	50 år >
Ledning	9	33	67	0	44	56
Mellanchefer	14	50	50	0	43	57
Arbetsledare	20	70	30	0	35	65
Konstnärlig personal	264	53	47	6	61	34
Teknisk personal	176	64	36	5	41	55
Administrativ personal	59	27	73	3	59	37
Totalt	542	53	47	46	524	430

Barn ska få yttra sig i konstnärlig form!

Barnperspektivet integreras i KO:s verksamhet. KO följer FN:s barnkonvention, artikel 13, som säger att barn ska ha rätt till yttrandefrihet. Rätten betyder frihet att söka, motta och sprida information och tankar av alla slag, i bland annat tal, skrift eller tryck, eller i konstnärlig form.

Alla är välkomna!

KO strävar efter tillgänglighet i samhället och rätten att fritt ta del av kulturen, enligt FN:s deklaration för mänskliga rättigheter, artikel 27. Detta gör KO genom radio, TV och digitala sändningar till ett antal biografier runt om i landet, anpassningar för funktionshindrade samt gästspel inom Sverige och utomlands.

TV och digitala sändningar

De som inte har möjlighet att komma och besöka KO kan se föreställningar via SVT och digitala sändningar till ett stort antal av landets biografier. SR sänder kontinuerligt föreställningar.

Tillgänglighet

För att underlätta för besökare med funktionsnedsättning har KO satt upp en ramp framför stora entrén. Hörselslingor finns också i hela salongen och hissar till alla våningsplan. Ledsagare får kostnadsfritt besöka KO:s föreställningar.

Fribiljettspolicy

För att skapa rättvisa och tydlighet och för att minimera risker för eventuella mutor och bestickning, har KO tagit fram en policy som stödjer hanteringen av fribiljetter. Policyn omfattar exempelvis regler för fribiljetter till medarbetare, press, skolor och gäster. Det har inte förekommit något ärende avseende mutor och bestickning på KO.

Medarbetare

KO:s personal består av många olika yrkeskategorier från konstnärlig över hantverk till administration. 542 personer är anställda (534 tillsvidare, 5 förordnanden, 3 provanställda).

Av dessa är 25 deltidsanställda (4 män och 21 kvinnor). Till detta kommer kort- och långtidskontrakt vilket ger att 2010 utfördes 544 årsverken. Utöver de ovan nämnda årsverken tillkommer statister, guider, påklädare m.m. KO har en personalstrategi, vars mål är att arbeta med kreativa, skick-

liga, delaktiga och tillfredsställda medarbetare, och att ha en kompetent ledning och en effektiv organisation. Verksamheten bygger på att alla medarbetare verkar för en högkvalitativ opera och balett enligt KO:s mål, verksamhetsidé och ledningsfilosofi.

Medarbetarenkät och handlingsplan

Under 2009 genomförde KO en medarbetarenkät för att få reda på hur medarbetarna mår och vilka förbättringar som kan göras för att få en bättre arbetsmiljö. Enkäten innehöll frågor om utvecklingssamtal, utvecklingsplaner, lönesamtal, konflikthantering, kränkningar och hantering av trakasserier på grund av kön.

I enkäten framkom bland annat att alla medarbetare inte har årliga utvecklingssamtal, att lön är en viktig motivationsfaktor och att cheferna behöver öka sin kompetens inom konflikthantering. Dessutom visade det sig att kunskapen om policys som rör hantering av trakasserier p.g.a. kön och kränkningar, behöver förbättras. Medarbetarenkäten har under 2010 lett till en handlingsplan med förslag på förbättringsområden.

Hälsa och säkerhet

KO prioriterar arbetet med hälsa och säkerhet, eftersom verksamheten bl. a. omfattas av högriskyrken som innebär tung fysisk belastning. För att komma åt problematiken, försöker KO minimera antalet skador genom att utbilda medarbetarna i förebyggande åtgärder.

KO har även ett riskhanteringsprogram för att stödja medarbetare och deras familjer vid olyckor och sjukdom.

En skyddsgenomgång genomförs inför varje ny premiär. Vid skyddsgenomgången kontrolleras eventuella risker/säkerhetsmoment i produktionen. Biträdande regissör informerar nya medverkande om gällande säkerhetsföreskrifter. Tillbud och arbetsskadeanmälningar mäts och följs upp löpande. Under 2010 inträffade 20 tillbud och 17 arbetsskadeanmälningar. 2010 är första året som tillbud och arbetsskadeanmälningar redovisas samlat, vilket leder till att jämförelsesiffror från tidigare år inte finns att tillgå.

Förebyggande vård

KO har en egen företagshälsovård med en företagssköterska och en företagsläkare. Under 2010 blev KO:s företagshälso-

vård auktoriserad, vilket innebär att försäkringskassan kräver förebyggande arbete. Medarbetare som har varit sjukskrivna längre än 14 dagar utreds numera för att förebygga risken för skador och långvariga sjukdomar.

KO har även en kontrakterad öron-näsa-hals läkare samt en särskild ortoped för baletten vid behov.

Krispolicy och nödlägesutbildningar

Under 2009 uppdaterades KO:s krispolicy för att tydliggöra rutiner och ansvar. Totalt har 13 personer utbildats i krisberedskap. Under 2010 har inga utbildningar genomförts, men planen är att en krisledningsutbildning ska hållas senast våren 2012.

Under 2010 har ytterligare 45 personer utbildats i hjärt- och lungräddning, vilket innebär att KO har utbildat 70 medarbetare totalt. Därutöver har 50 personer fått brandutbildning under 2010. Hela 187 medarbetare har nu genomgått brandutbildning.

Jämställdhet

I slutet av 2010 hade KO 542 anställda, varav 53 procent män och 47 procent kvinnor. Målet är en fördelning på minst 60/40 procent per yrkeskategori, med möjlighet för något övervägande del åt ettdera könet. Totalt sett är målet uppnått. Verksamheten i sin helhet har en jämn könsfördelning, det gäller även bl. a. ledningsgrupp och mellanchefer. Medarbetare inom t.ex. tekniska yrken och administration når dock inte upp till dessa ambitioner.

Att ändra köns- och åldersstrukturen tar lång tid eftersom KO har låg personalomsättning och små möjligheter att rekrytera, vilket är det mest effektiva sättet att åstadkomma förändring.

KO genomför varje år en lönekartläggning för att synliggöra skillnader i lön mellan män och kvinnor. Inom administrativa yrken har kvinnor högre lön än männen och inom tekniska yrken har kvinnor lägre lön än männen. Det grundar

sig till stor del på en historisk lönestruktur som KO arbetar med att förändra.

KO har en jämställdhetsplan från spelåret 2008/2009, som täcker alla delar av jämställdhetslagen. Den innehåller handlingsplaner för områden som rekrytering, löner etc. Planen följs upp vart tredje år och nästa uppföljning är spelåret 2011/2012.

Årligen inför varje nytt spelår, dvs 1 juli, genomför KO en lönekartläggning för att belysa lönestrukturen inom organisationen och synliggöra skillnader i lön mellan män och kvinnor. Lönekartläggningen görs utifrån BAS som är ett arbetsvärderingssystem, där man genom en mängd olika parametrar fastställer vilka tjänster som är att betrakta som lika eller likvärdiga yrken. Indelningen av likvärdiga tjänster har för KO resulterat i 9 olika lönestrukturintervall. I årets lönekartläggning ingår 521 individer (ej ledningsgruppen), varav 282 män och 239 kvinnor. Chefer och arbetsledare för konstnärlig, administrativ och teknisk personal ingår under respektive personalkategori. Ledningsgruppen ingår inte i lönekartläggningen.

Icke-diskriminering

KO arbetar för icke-diskriminering vad gäller rekryteringsförfarande, anställning, lönevillkor, föräldraledighet och uppsägningar. Därutöver arbetar KO med icke-diskriminering gentemot publiken. Ambitionen är att ingen ska diskrimineras på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, ålder, funktionshinder eller sexuell läggning.

KO:s policy för icke-diskriminering och trakasserier avseende anställda, omfattar en särskild åtgärdsplan vid diskriminerings- och trakasserifall. Personalavdelningen ansvarar för att utbilda cheferna, som i sin tur följer upp policyn och informerar medarbetarna.

Medarbetarna gjorde inga anmälningar under 2010. Däremot utredde KO en händelse av karaktären trakasseri på grund av kön under 2009. KO anlidade en extern jurist

Tabell, kartläggning av löneskillnader

INTERVALL	Konstnärlig personal					Administrativ personal					Teknisk personal				
	Kön				K:s lön i % av M:s	Kön				K:s lön i % av M:s	Kön				K:s lön i % av M:s
	Antal		%			Antal		%			Antal		%		
Intervall 9	4	2	67	33		0	2		100		3	0	100		
Intervall 8						1	2	33	67		3	0	100		
Intervall 7	28	19	60	40	102	4	7	36	64	107	6	2	75	25	
Intervall 6	46	30	61	39	95	2	12	14	86	94	11	1	92	8	
Intervall 5	63	76	45	55	99	4	1	80	20		14	17	45	55	
Intervall 4						2	9	18	82		3	1	75	25	
Intervall 3						0	7	0	100		29	24	55	45	
Intervall 2						2	7	22	78		53	5	91	9	
Intervall 1											4	15	21	79	

M=män K=kvinnor

ENERGI TILL LOKALER	Gäddviken (GJ)	Operahuset (GJ)	Totalt	Totalt 2009 (GJ)
ELDNINGSOLJA				
TOTALT	1469	-	1469	979
EL				
Icke förnybar	2153	-	2153	2193
Förnybar	2333	8589	10922	12258
TOTALT	4486¹	8589²	13075	14451
FJÄRRVÄRME				
Icke förnybar	-	7277	7277	4859
Förnybar	-	6536	6536	4366
TOTALT	-	13813³	13813³	9225
FJÄRRKYLA				
Icke förnybar	-	828	828	853
Förnybar	-	306	306	315
TOTALT	-	1134⁴	1134⁴	1168
TOTAL ENERGI FÖRBRUKNING	5955	23536	29491	25823

1. Kärnkraft 47,7%, Fossila bränslen och torv 0,3%, Vattenkraft 52%
2. Vattenkraft 95%, vindkraft 5%
3. Förnybar energi/bränsle 39%, återvunnen energi/bränsle 32%, fossila bränslen 13%, el 16% (varav vattenkraft 52% kärnkraft 48%)
4. Spillkyla 62%, frikyla 15%, el 23% (varav vattenkraft 52%, kärnkraft 48%)

som kom fram till att det aktuella agerandet inte kunde anses utgöra trakasserier på grund av kön. Utredningen avslutades 2010.

Barnartister

KO:s teaterproduktioner där barn och ungdomar ingår skulle kunna ligga i riskzonen för barnarbete. För att övervaka detta har KO en policy med rutiner för arbetande minderåriga. Den innehåller bland annat regler om arbetstider och säkerhetsföreskrifter.

KO söker dispens av Arbetsmiljöverket för varje barn, repetitions- och föreställningstillfälle. Under 2010 har KO sökt om dispens för 134 arbetande minderåriga. Liksom under föregående år har antalet barn beräknats en gång per produktion, vilket innebär att samma barn kan ha räknats flera gånger.

Miljö

Miljöpåverkan är ett av KO:s prioriterade ansvarsområden. I regelbundna dialoger med fastighetsförvaltarna eftersträvas ständig förbättring och minskad påverkan på miljön och klimatet. KO:s intressenter anser också att miljö är ett viktigt område, vilket framgår av intressentdialogerna.

Utmaningar med en gammal kulturbyggnad

Det är KO:s ambition att verka för en bättre miljö, samtidigt som det är svårt att påverka och genomföra förändringar för att uppnå mål inom hållbarhetsarbetet. KO kan till exempel inte alltid genomföra arbetsmiljöförbättringar, då möjligheterna att förändra operahusets exteriör och interiör är begränsade. Detta på grund av att operahuset är K-märkt och förändringstillstånd lämnas mycket restriktivt av Riksantikvarieämbetet. Även källsortering är önskvärt. Bristen på tillgängliga utrymmen gör att det försvåras, men det finns förslag på hur detta ska kunna lösas inom en snar framtid.

Energiförbrukning

KO:s energiförbrukning omfattas av el, uppvärmning, kyla samt bränsle till KO:s egna fordon. El, fjärrvärme och fjärrkyla till operahuset upphandlas av fastighetsförvaltaren Statens fastighetsverk (SFV) som beslutar om val av leverantörer och även förser KO med uppgifter om årets förbrukade mängder. I Gäddviken delas lokalerna med Kungliga Dramatiska Teatern och beslut om leverantörer sker i samråd med dem. Förbrukning av el och eldningsolja i Gäddviken följs upp månadsvis av KO. Förändrade förbrukningsmängder från föregående år tas upp och diskuteras med berörda parter såsom SFV och Kungliga Dramatiska Teatern.

Under 2010 har två nya fordon anskaffats och två har sålts. Idag äger KO åtta fordon, fyra personbilar och fyra bussar/lastbilar. En personbil är bensindriven. Tre personbilar och samtliga bussar/lastbilar drivs med diesel.

Klimatpåverkan

Utifrån KO:s energiförbrukning, beräknas verksamhetens klimatpåverkan i form av utsläpp av växthusgaser. Föränd-

FORDONSBRÄNSLE	Totalt (GJ)	Totalt (liter)	Totalt 2009 (liter)
Diesel	423	12214	7208
Bensin	102	3040	8736
TOTALT	525	15254	15944

ENERGISLAG	CO2-e 2010 (ton)	CO2-e 2009 (ton)
Eldningsolja	118,36	78
El	3,80	i.u
Fjärrvärme	283,14*	i.u
Fjärrkyla	5,86*	i.u
Diesel	30,7	14
Bensin	6,9	19
TOTAL	448,8	111

i.u - Beräkning började under 2010.

* Utsläpp i CO2, ej CO2 ekvivalenter

AVFALL (ton)*	Totalt 2010 (ton)	Totalt 2009 (ton)
Farligt		
Deponi	1,9	4,7
Ofarligt		
Återvinning	42,1	48,52
Förbränning	292,3	188,2
Deponi	8,4	8,9
TOTALT	344,7	250,3

*Omfattar verkstäderna i Gäddviken och Operahuset Norrström 2

ring i utsläpp från föregående år hänger samman med den ändrande förbrukningen.

Avfall

Idag sker endast mycket begränsad källsortering inom KO:s verksamhet. Till återvinning går mindre mängder papper, trä och glas. Den stora avfallsposten utgörs av blandat avfall som går till förbränning och utvinning av värme. Uppgifter om genererat avfall gällande operahuset tillhandahålls av SFV och för Gäddviken kommer uppgifter från kontrakterad avfallsentreprenör. Under 2010 ökade den totala mängden avsevärt, framför allt gällande förbränning. Ökningen kommer nästan uteslutande från operahuset. Eftersom ingen förändring i verksamheten kan kopplas till ökningen kommer dialog att inledas med SFV för att utreda orsaken till ökningen.

Kontaktuppgifter

Maria Bratt

maria.bratt@operan.se

08-791 43 10

Vice VD/Administrativ chef, CSR-ansvarig KO

Revisors rapport över översiktlig granskning av hållbarhetsredovisning

Till läsarna av Kungliga Operans AB:s årsredovisning 2010

Vi har fått i uppdrag av ledningen i Kungliga Operan AB ("Operan") att översiktligt granska innehållet i avsnittet "Hållbarhetsredovisning" på sidorna 27-33 i Operans årsredovisning 2010. Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för det löpande arbetet inom miljö, arbetsmiljö, socialt ansvar och hållbar utveckling samt för att upprätta och presentera hållbarhetsredovisningen i enlighet med tillämpliga kriterier. Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med RevR 6 Bestyrkande av hållbarhetsredovisning utgiven av Far. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt IAASB:s standarder för revision och kvalitetskontroll och god revisionssed i övrigt har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

De kriterier som vår granskning baseras på är de delar av Sustainability Reporting Guidelines G3, utgiven av Global Reporting Initiative (GRI), som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt de redovisnings- och beräkningsprinciper som företaget särskilt tagit fram och angivit. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen.

Vår översiktliga granskning har, utifrån en bedömning av väsentlighet och risk, bl.a. omfattat följande:

- a. uppdatering av vår kunskap och förståelse för Operans organisation och verksamhet,
- b. bedömning av resultatet av företagets intressentdialog,
- c. intervjuer med ansvariga chefer på koncernnivå i syfte att bedöma om den kvalitativa och kvantitativa informationen i hållbarhetsredovisningen är fullständig, riktig och tillräcklig,
- d. tagit del av interna och externa dokument för att bedöma om den rapporterade informationen är fullständig, riktig och tillräcklig,
- e. utvärdering av design för en del av de system och processer som använts för att inhämta, hantera och validera hållbarhetsinformation,
- f. analytisk granskning av rapporterad information,
- g. bedömning av företagets uttalade tillämpningsnivå avseende GRI:s riktlinjer,
- h. övervägande av helhetsintrycket av hållbarhetsredovisningen, samt dess format, därvid övervägande av informationens inbördes överensstämmelse med tillämpliga kriterier.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan angivna kriterierna.

Stockholm den 14 mars 2011

PricewaterhouseCoopers AB

Göran Tidström
AUKTORISERAD REVISOR

Fredrik Ljungdahl
SPECIALISTMEDLEM I FAR

OPERAN
Karolina Blit
Xerxes-10

GRI index

KO:s hållbarhetsredovisning tillämpar Global Reporting Initiative (GRI) på C-nivå. Redovisningen har granskats av PwC och erhållit C+.

Redovisningens tillämpningsnivå		C	C+	B	B+	A	A+
Standardupplysningar	G3 Upplysningar om profil INFORMATION	Redovisa: 1.1 2.1-2.10 3.1-3.8, 3.10-3.12 4.1-4.4, 4.14-4.15	Redovisningen bestyrkt av utomstående	Redovisa alla punkter för nivå C och: 1.2 3.9-3.13 4.5-4.13, 4.16-4.17	Redovisningen bestyrkt av utomstående	Samma krav som för nivå B	Redovisningen bestyrkt av utomstående
	G3 Upplysningar om hållbarhetsstyrningen INFORMATION	Behövs ej		Upplysningar om hållbarhetsstyrningen för varje indikator-kategori		Upplysningar om hållbarhetsstyrningen för varje indikator-kategori	
	G3 Resultatindikatorer & branschspecifika resultatindikatorer INFORMATION	Redovisa minst tio resultatindikatorer, och åtminstone en från vardera: social, ekonomisk och miljöpåverkan		Redovisa minst 20 resultatindikatorer, och åtminstone en från vardera: ekonomisk påverkan, miljöpåverkan, mänskliga rättigheter, anställningsförhållanden och arbetsvillkor, organisationens roll i samhället, produktansvar		Redovisa varje kärnindikator i G3 och varje branschspecifik* indikator med hänsyn till väsentlighetsprincipen genom att antingen a) redovisa indikatorinformation eller b) förklara skälen för att inte redovisa	

*Branschspecifika tillägg i slutlig version

GRI korsreferens	Sida	KO:s kommentar (t.ex. om orsak till utelämnande av information)
PROFIL		
Strategi och analys		
1.1 VDs kommentarer, vision och strategi	s. 1	
Organisationsprofil		
2.1 Organisationens namn	s. 6	
2.2 De viktigaste produkterna och/eller tjänsterna	s. 6-9	
2.3 Organisationsstruktur	s. 15-17	
2.4 Lokalisering av organisationens huvudkontor	s. 7	
2.5 Länder som organisationen har verksamhet i	s. 7	
2.6 Ägarstruktur och företagsform	s. 7	
2.7 Marknader som organisationen är verksam på	s. 6-9	
2.8 Den redovisade organisationens storlek	s. 11-14	
2.9 Väsentliga förändringar under redovisningsperioden		Inga väsentliga förändringar har skett
2.10 Utmärkelser och pris som mottagits	s. 9	

Information om redovisningen		
3.1	Rapporteringsperiod	1/1 2010 – 31/12 2010
3.2	Datum för publiceringen av senaste redovisningen	Maj 2010
3.3	Redovisningscykel	Årlig redovisningscykel kommer att analyseras av KO avseende relevans att redovisa hållbarhetsarbetet varje år.
3.4	Kontaktperson	s. 33
3.5	Processer för definition av innehållet i redovisningen	s. 28
3.6	Redovisningens avgränsning	Se kommentarer EN 4, 16, 22. I övrigt omfattar redovisningen hela verksamheten.
3.7	Eventuella särskilda begränsningar	Se ovan (3.6)
3.8	Princip för redovisningen av joint venture	Bedöms inte som tillämpbar på verksamheten
3.10	Förklaring av effekten av förändringar	Inga väsentliga förändringar har gjorts
3.11	Väsentliga förändringar	Inga väsentliga förändringar har gjorts
3.12	Innehållsförteckning för standardupplysningar	s. 36-37
3.13	Externt bestyrkande	s. 34
Styrning, åtaganden & intressentrelationer		
4.1	Redogörelse för organisationens bolagsstyrning	s. 39-42
4.2	Styrelseordförandens roll i organisationen	s. 39, 42
4.3	Antalet medlemmar i styrelsen	s. 39-41
4.4	Möjligheter för aktieägare och anställda att komma med rekommendationer eller vägledning	s. 39
4.14	Intressentgrupper organisationen har kontakt med	s. 28-29
4.15	Princip för identifiering och urval av intressenter	s. 28

RESULTATINDIKATORER			
Ekonomisk påverkan			
EC1	Ekonomiskt värde	s. 28	
EC4	Finansiellt stöd från det allmänna	s. 28	
Miljöpåverkan			
EN 3	Direkt energianvändning	s. 32-33	
EN 4	Indirekt energianvändning	s. 32	Trädgårdsgatan 6A ingår inte i beräkningarna, omfattar endast en avsevärt liten del av förbrukningen
EN 16	Utsläpp av växthusgaser	s. 33	Trädgårdsgatan 6A ingår inte i beräkningarna, omfattar endast en avsevärt liten del av förbrukningen
EN 22	Avfall	s. 33	Trädgårdsgatan 6A ingår inte i beräkningarna, omfattar endast en avsevärt liten del av förbrukningen
Anställningsförhållande och arbetsvillkor			
LA 1	Total personalstyrka	s. 21, 30	
LA 7	Sjukfrånvaro	s. 21, 30	
LA 8	Utbildning och förebyggande åtgärder gällande sjukdom	s. 30-31	
LA 13	Mångfald bland styrelse, ledning, anställda	s. 21, 30	
LA 14	Löneskillnad mellan män och kvinnor	s. 31	
Mänskliga rättigheter			
HR 4	Fall av diskriminering	s. 31	
HR 6	Barnarbete	s. 33	
Egen indikator	– FNs förklaring om de mänskliga rättigheterna, artikel 27 + FNs Barnkonvention, artikel 13 och hur KO uppfyller dessa	s. 30	

Bolagsstyrningsrapport

Kungliga Operan AB (KO) är ett av staten helägt aktiebolag med säte i Stockholm, Sverige. Regeringen har bestämt att svensk kod för bolagsstyrning (Koden) skall vara en del av regeringens ramverk för ägarförvaltningen, vilket innebär att statligt ägda bolag skall tillämpa Koden. Grundprincipen är att Koden kompletterar statens ägarpolitik.

Kungliga Operans styrelse, stående fr v: Michael Christiansen, Leif Jakobsson, Thomas Nylander (personalrepresentant), Dag Hallberg, Birgitta Svendén (VD), Gunilla Markström (personalrepresentant), Martin Säfström (personalrepresentant), Karin Forseke, Anna Norrby (personalrepresentant). Sittande fr v: Stina Westerberg, Lennart Läftman, Kristina Rennerstedt (ordförande), Lena Nordin (personalrepresentant) och Katarina Bonde.

KO har under året följt Koden med följande undantag: Bolagsstyrningsrapporten saknar uppgift om huruvida styrelseledamöterna är oberoende i förhållande till större aktieägare. Statens ägarpolitik anger att den relevanta bestämmelsen i Koden i huvudsak syftar till att skydda minoritetsaktieägare i bolag med spritt ägande. I statligt helägda bolag saknas därför skäl för att redovisa sådant oberoende.

Nominering av styrelseledamöter och revisorer sker enligt de principer som beskrivs i statens ägarpolitik och dessa ersätter då Kodens regler. Någon valberedning i Kodens mening tillämpas därmed inte på nomineringsprocessen. Nomineringsprocessen drivs och koordineras istället av Enheten för statligt ägande inom Näringsdepartementet, se vidare under punkten Nomineringsprocessen.

KO:s bolagsstyrning bedrivs dels utifrån externa ramverk som aktiebolagslagen (2005:551) och övrig tillämplig lagstiftning, statens ägarpolicy och övriga ägardirektiv och riktlinjer, Koden och bolagsordningen och dels utifrån interna ramverk som styrelsens arbetsordning, instruktion för verkställande direktören samt interna policys och riktlinjer.

Denna bolagsstyrningsrapport har granskats av KO:s revisorer.

Bolagsstämma

Bolagsstämman är bolagets högsta beslutande organ, där aktieägarens inflytande utövas. De ärenden som ska behandlas vid stämman regleras av aktiebolagslagen. Kallelse till årsstämma skall utfärdas tidigast sex och senast fyra veckor före stämman och skickas till riksdagens centralkansli. Riksdagsledamot har rätt att, efter anmälan till styrelsen senast en vecka i förväg, närvara vid årsstämman och i anslutning till denna ställa frågor.

KO:s bolagsstämma hölls den 7 maj 2010. Vid stämman beslöts bland annat om ansvarsfrihet för bolagets styrelse och verkställande direktör för räkenskapsåret 2009 samt val av styrelseledamöter. Vid årsstämman omvaldes de åtta ordinarie styrelseledamöterna. Kristina Rennerstedt omvaldes till styrelsens ordförande.

Styrelsen

Enligt bolagsordningen ska styrelsen bestå av lägst fyra och högst åtta ordinarie ledamöter som utses av bolagsstämman. Dessutom har arbetstagarorganisationerna, enligt svensk lag, rätt att utse ordinarie ledamöter med suppleanter. Verkställande direktören ingår inte i styrelsen, men är tillsammans med vice VD och chefsjuristen adjungerad.

Styrelsen har under 2010 haft följande sammansättning:

Namn, mandattid	Personlig bakgrund	Andra uppdrag 2010
Kristina Rennerstedt Ordförande sedan 2009	Född 1952, jur.kand. Generaldirektör för Statens Kulturråd 2001-2007 Statssekreterare justitiedepartementet 1994-2001	Ordförande, Stiftelsen Bokbranschens Understöds- och Utbildningsfond Styrelseledamot, Stim, Svenska tonsättares internationella musikbyrå Styrelseledamot, Sundbybergs Stadsnätbolag AB Styrelseledamot, Sundbybergs Bredband AB Ordförande, Stiftelsen Getfotsfondens Grafikstipendium Ordförande, Stiftelsen Anna-Lisa Thomson till Minne Avdelningsordförande, Allmänna Reklamationsnämnden
Katarina Bonde Ledamot sedan 2005	Född 1958, civ.ing. VD Kubi LLC och West Wines 2005- VD Unisite Software Inc 2000-2004, VD Captura International 1997-2000, VP Sales and Marketing Timeline Software Inc. 1993-96 VD Programator Industri AB 1989-1992	Styrelseordförande: DIBS Payment Services Aptilo Networks AB Styrelseledamot: Sjätte AP-fonden Micronic Mydata AB Builder AB Sverige Amerika Stiftelsen
Michael Christiansen Ledamot sedan 2009	Född 1945, cand.jur. Direktör för Det Konglige Teater, Köpenhamn 1992-2008 Departementschef i det danska regeringskansliet 1988-1992	Styrelseordförande: DR- Danmarks Radio Århus Universitet Dansk Retursystem A/S SHL Architects I/S Lead Agency A/S Kraft og Partnere A/S Tencate Denmark A/S Naturhistorisk Museum Naturama Jazzhouse Montmartre Styrelseledamot i: Den Norske Opera og Balett KMD A/S C. E. Jensen A/S Teatrene i Holstebro Herregården Nørre Vosborz
Karin Forseke Ledamot sedan 2006	Född 1955, civ.ek. Rådgivare till Kommun- och finansmarknadsminister, Mats Odell Finansdepartementet 2007 VD Carnegie Investment Bank AB, (2003-2006) Chief Operating Officer vid London International Financial Futures Exchange, LIFFE (1993-1998)	Styrelseuppdrag: Brittiska finansinspektionen FSA (the Financial Services Authority) European Council on Foreign Relations, Eniro AB, Wallenius Lines, Dansens Hus
Dag Hallberg Ledamot sedan 2007	Född 1942, pol. mag. 2003-05 VD för Göteborgs stadsteater 1994-2002 Teaterchef/VD för GöteborgsOperan 1991-94 Adm chef vid Göteborgs konserthus	Ordf i Carina Aris Minnesfond Ledamot av Dansmuseets styrelse Ledamot av Musikaliska Akademiens musikpolitiska nämnd Revisor i Dansens Hus
Leif Jakobsson Ledamot sedan 2008	Född 1953, fil. mag. Ordförande för Centralkommissionen för Konst 2010(Finland). Programdirektör och vice VD för Sveriges Television 2001-2006. Programdirektör vid Yleisradio - FST 1995-2001. Ordförande för Nordvisionen 2003-2006.	Styrelseledamot Kungliga Konsthögskolan Styrelseledamot Nationaloperan i Finland Styrelseledamot Teaterhögskolan i Finland Ordf. för referensgrupp inom Statens Kulturråd

Lennart Låftman Ledamot sedan 2006	Född 1945, civ.ek. Tidigare varit VD för 5e AP-fonden	Styrelseordförande: Dala-Demokraten EOJ 1933 Intervalor Myrina Invest Vattenfalls Pensionsstiftelse Styrelseledamot: Etac FastighetsAB Adolf Fredrik Folktandvården i Stockholms län Nyréns Arkitektkontor Petrus och Augusta Hedlunds Stiftelse RFSU Stiftelsen Centrum för Molekylär Medicin Stiftelsen Oscar Hirschs Minne Stockholms Läns Landstings Internbank Telge Energi Styrelsesuppleant NRP Logistics Ledamot i investeringskommittén Proventus Capital Partners Ledamot i investeringskommittén Stiftelsen för strategisk forskning
Stina Westerberg Ledamot sedan 2008	Född 1962, VD Svensk Musik Swedmic AB. VD Vadstena-Akademien 2003-2009, marknads- och informationschef Datamatrix AB 2001-2003. Dessförinnan yrkesverksam som flöjtist i Sverige och internationellt (1981-2001).	Styrelseordförande i Stockholms Läns Blåsarsymfoniker, Styrelseordförande i Export Music Sweden Styrelseledamot i följande styrelser: Iamc (International Association of Music Information Centers), Musik Sverige AB och Polarpriset.
Arbetsgagarrepresentanter Namn och mandattid	Anställning och fackförbund	
Gunilla Markström Arbetsgagarrepresentant sedan 30/6 2010 och dessförinnan suppleant	Född 1956 Violin 1 Arbetsgagarrepresentant för Sveriges Yrkesmusikerförbund (SYMF), Kungliga Hovkapellet	
Thomas Nylander Arbetsgagarrepresentant sedan 2007	Född 1965 Ljustekniker Arbetsgagarrepresentant för Teaterförbundet (TF), avd. 1	
Jan-Erik Wikström Arbetsgagarrepresentant sedan den 15/6 2010 och dessförinnan suppleant	Född 1969 Hovdansare/Premiärdansare Arbetsgagarrepresentant för TF, avd. 1	
Anna Norrby Suppleant sedan 30/6 2010 och dessförinnan ordinarie representant	Född 1964 Alt II Arbetsgagarrepresentant för SYMF, Kungliga Operans Kör	
Lena Nordin Suppleant fr o m 15/6 2010	Född 1956 Hovsångerska/Solist Arbetsgagarrepresentant för TF, avd. 1	
Magnus Kyhle Arbetsgagarledamot t.o.m. den 7/5 2010	Född 1959 Solist Arbetsgagarrepresentant för TF, avd. 1	
Martin Säfström Adjungerad arbetsgagarrepresentant	Född 1965 Ljusbästare Adjungerad arbetsgagarrepresentant för Ledarna	

Nomineringsprocessen

För de statligt helägda bolagen tillämpas enhetliga och gemensamma principer för en strukturerad nomineringsprocess. Syftet är att säkerställa en effektiv kompetensförsörjning till bolagens styrelser. Nomineringsprocessen koordineras av Enheten för statligt ägande inom Näringsdepartementet. En arbetsgrupp analyserar kompetensbehovet utifrån styrelsens sammansättning samt bolagets verksamhet och situation. Nomineringen och tillsättningen föregås av en dialog mellan Näringsdepartementet, Kulturdepartementet och styrelseordföranden.

Styrelsens arbete

Styrelsen har ett övergripande ansvar för att verksamhetens mål och inriktning uppfylles.

Styrelsen arbetar efter en arbetsordning som fastställs årligen och som reglerar frekvens och dagordning för styrelsemöten, distribution av material till sammanträden samt ärenden att föreläggas styrelsen som information eller för beslut. Arbetsordningen inkluderar en VD-instruktion som reglerar arbetsfördelningen mellan styrelsen, styrelsens ordförande och VD samt definierar VD:s befogenheter. Arbetsordningen reglerar vidare hur styrelsearbetet fördelas mellan styrelsens ledamöter och utskott.

Under året inrättades ett utskott avseende förvaltningen av till KO anknutna stiftelser. Utskottets primära arbetsuppgifter är att sköta förvaltningen samt att göra utredningar och i övrigt ta fram underlag till eventuella styrelsebeslut. Utskottet har rätt att fatta egna beslut avseende den löpande förvaltningen av stiftelserna och fonderna. Någon beslutanderätt utöver detta delegeras inte till utskottet. Utskottet skall minst en gång per år, samt på uttrycklig begäran från en styrelseledamot, avlägga rapport till styrelsen, i vilken utskottet skall redogöra för dess arbete. Utskottet skall protokollföra sina möten och protokollen skall delges styrelsen. Utskottet består av ledamöterna Karin Forseke och Lennart Låftman. Utskottet hade under 2010 ett möte och båda ledamöterna deltog.

Det har inte inrättats något separat ersättnings- eller revisionsutskott utan styrelsen agerar i sin helhet som dessa utskott.

Styrelsens ordförande organiserar och leder styrelsens arbete och säkerställer en öppen och konstruktiv diskussion i styrelsen. Ordföranden tar emot synpunkter från ägaren och förmedlar dessa inom styrelsen samt håller fortlöpande kontakt med bolagets VD. Ordföranden säkerställer att styrelsen erhåller tillfredsställande information och beslutsunderlag för sitt arbete, fastställer i samråd med VD förslag till dagordning för styrelsens sammanträden och kontrollerar att styrelsens beslut verkställs effektivt

Under verksamhetsåret 2010 hade styrelsen sju sammanträden, varav ett var förlängt med ett strategiseminarium. Ordförande Kristina Rennerstedt medverkade vid alla sju möten, vilket även Katarina Bonde, Lennart Låftman och Dag Hallberg gjorde. Michael Christiansen, Karin Forseke, Leif Jakobsson och Stina Westerberg deltog vid sex möten.

Arbetsgagarrepresentanten Magnus Kyhle deltog vid tre möten, Thomas Nylander deltog vid fem möten, Anna Norrby deltog vid sex möten, Jan-Erik Wikström deltog vid fem möten, Lena Nordin deltog vid tre möten och Gunilla Markström vid fem möten.

Ordföranden ansvarar för den årliga utvärderingen av styrelsearbetet, som ligger till grund för förbättringar. I enkätform bedömer styrelseledamöterna ledningens rapportering och styrelsehandlingar, diskussioner, arbetsformer, ordförandens arbetssätt liksom VDs arbete.

Arvodering av styrelsen

Det totala arvodet till styrelsens ledamöter valda av bolagsstämman beslutades av bolagsstämman. Personalrepresentanter erhåller ej styrelsearvode. Tabell över samtliga styrelseledamöters ersättning för styrelsearbete framgår av årsredovisningens not 2.

Bolagets ledning

VD ansvarar för den löpande förvaltningen av bolaget enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar. Inom de ramar som styrelsen har fastslagit leder VD verksamheten samt håller styrelsens ordförande kontinuerligt informerad om väsentliga affärshändelser.

Verkställande direktören ska organisera bolagets ledning så att ändamålsenlig styrning och kontroll av verksamheten uppnås. Ledningsgruppen, som utses av VD, bereder övergripande lednings-, samordnings- och policyfrågor och har 2010 bestått av administrativ chef, personalchef, presschef, marknadschef, teknisk chef, chefsjurist (fr o m 1/9 2010), biträdande balettchef och orkesterchef.

KO:s VD, Birgitta Svendén har ett sexårigt förordnande och tillträdde sin tjänst den 1 februari 2010. Birgitta Svendén, född 1952, har en pedagogutbildning från Kungliga Musikhögskolan och en utbildning på Operahögskolan i Stockholm på masternivå. Från 1980 till 2005 arbetade Birgitta Svendén som utövande konstnär både nationellt och internationellt. Mellan 2005 och 2009 var Birgitta Svendén rektor vid Operahögskolan i Stockholm.

Revisorer

För granskning av bolagets redovisning samt styrelsens och VD:s förvaltning skall KO i enlighet med bolagsordningen ha en eller två revisorer och en eller två suppleanter. Revisorererna rapporterar resultatet av sin granskning till aktieägaren genom revisionsberättelsen som framläggs på årsstämman. Därutöver lämnar revisorererna detaljerade redogörelser till styrelsen för KO en gång per år. I övrigt ansvarar den administrativa chefen för den löpande dialogen med bolagets revisorer.

Vid bolagsstämman den 25 april 2007 valdes Revisionsbolaget Öhrlings PricewaterhouseCoopers till revisor för en period om fyra år med den auktoriserade revisorn Göran Tidström som huvudansvarig. Auktoriserade revisorn Anna Rosendal har varit suppleant sedan 2009.

Internrevision/intern kontroll

Styrelsen har beslutat att inte införa internrevision på grund av bolagets begränsade och överskådliga ekonomi. Styrelsen ansvarar enligt den svenska aktiebolagslagen och Koden för den interna kontrollen. Syftet med den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen är att säkerställa att organisationen följer de lagar och riktlinjer som gäller för bolaget.

Kontrollmiljön är grunden för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Den innefattar organisation, beslutsvägar, befogenheter och ansvar samt den kultur som styrelse och ledning förespråkar och verkar utifrån och som skapar struktur för övriga delar.

VD är ansvarig inför styrelsen att KO genomför planer och budget så att uppställda mål uppnås. VD skall löpande informera styrelsen om resultatutvecklingen och vid större avvikelser underrätta styrelsen och lägga fram förslag till åtgärder. VD skall tillse att bolagets verksamhet fortlöpande

rapporteras till styrelsen enligt gällande riktlinjer och rapportinstruktioner. Styrelsen utvärderar kontinuerligt den information som bolagsledningen lämnar och arbetar med en särskild åtgärdslista med vilken uppföljning sker av tidigare styrelsebeslut.

En tydlig ansvarsfördelning inom ekonomifunktionen finns. Redovisningsprocessen utvärderas löpande och anpassas så att den överensstämmer med tillämpliga regelverk i form av god redovisningssed, tillämpliga lagar och förordningar samt övriga krav som ställs på bolagets finansiella rapportering.

Efterlevnad av policys och instruktioner som påverkar den finansiella rapporteringen granskas löpande och avvikelser rapporteras till ansvarig chef. Uppföljning och kontroll av bolagets verksamhet och ekonomiska ställning mot fastställda mål sker löpande.

Inom ekonomifunktionen genomgår medarbetare kontinuerligt vidareutbildning för att upprätthålla kompetens inom sina respektive områden.

Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten

Till årsstämman i Kungliga Operan AB, org.nr 556190-3294

Uppdrag och ansvarsfördelning

Vi har granskat bolagsstyrningsrapporten för år för räkenskapsåret 2010 på sidorna 35-41. Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen. Vårt ansvar är att uttala oss om bolagsstyrningsrapporten på grundval av vår revision.

Granskningens inriktning och omfattning

Granskningen har utförts i enlighet med RevU 16, Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet uttala oss om att bolagsstyrningsrapporten inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för informationen i bolagsstyrningsrapporten. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Uttalande

Vi anser att en bolagsstyrningsrapport har upprättats och att den är förenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen.

Stockholm den 14 mars 2011

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Göran Tidström

AUKTORISERAD/GODKÄND REVISOR

INNEHÅLL

- 1 VD har ordet
- 2 Opera och balett 2010
- 6 Förvaltningsberättelse
- 10 Verksamheten 2010 i siffror
- 15 Ekonomiskt utfall och eget kapital
- 25 Revisionsberättelse
- 27 Hållbarhetsredovisning
- 34 Revisors rapport om översiktlig granskning av hållbarhetsredovisning
- 36 GRI Index
- 38 Bolagsstyrningsrapport
- 44 Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten

Vollantansons
när ut varken
tyg

SILK
SATIN

SOU
Hemlöven

Prick

feminin

hela världen
Vig

Abén, poet
scen 1

Niclas Björling
Magnus Ryhle

Vias
Abén!

Omslag: Våröffer
med Kungliga Baletten
Fotografer: Alexander Kenney,
Hans Nilsson, Carl Thorborg
Grafisk profil: Katarina Marklund
Grafisk form: Ulrika Hembjer
Redaktör: Helena Sköldborg
Text hållbarhet: Respect Sustainable Business
Tryck: EO Grafiska

KPMG • Nordea • HQ bank
Acando, Baker & McKenzie Advokatbyrå, DDB Stockholm, Hilton, Scream Mediabyrå.